

Noteiktas
pedagogu algas
Līvānu novadā

3. lappusē

"Pasaciņai"
jau 30

4. lappusē

Dzīvnieki mežā —
fotoreportāža

7. lappusē

8. MARTS – STARPTAUTISKĀ SIEVIEŠU DIENA

Uguntiņas turētājas, siltuma glabātājas...

Milēt un būt milētām, vienmēr būt sievišķīgām, burvīgām, jaukām. Būt tai cilvēces daļai, kas ar savu trauslumu, iecietību, maigumu, vitalitāti, ar sirds gudrību un rūpēm cīnās par mieru, par saskaņu, par harmoniju, par skaistumu, bet pats galvenais — par dzīvību — uz visas šīs planētas! Mijās sievietes! Lai par jūsu rūpēm, par nogurumu, par negulētajām naktīm, par darbu jūs apvij jūsu tuvinieku, kuru labad esat centušās un darijušās, mīlestība un uzmanība! Ne vien šodien, 8. martā, bet ik dienas, 365 dienas gadā un daudzus daudzus turpmākos gadus. Jūs jau sen to esat pelnījušas....

Vai viegli būt sievietei šodienas pasaulē, kurā valda cīņa par varu, simtiem un tūkstošiem ģimenēs — cīņa par izdzīvošanu? Pasaulē, kurā valda fiziskā un garīgā nabadzība, kurā morālās vērtības, ko mātes cenšas ieaudzināt saviem mazajiem bērniem, sagrauj televīzijā, kinoindustrijā uzbāzīgi propagandētā varmācība, pornogrāfija un citas tādas lietas, ko sievietes nevēlētos, lai viņu bērniem būtu jādzīvo tādā vidē? Cik sievietes izmanto iespēju būt uzklautām un vai izdodas piespiest pie varas esošos viņas sadzirdēt? Cik bieži viņas atceras 8. marta svētku īsto nosaukumu — sieviešu tiesību aizsardzības diena?

Šādus jautājumus uzdevām trijām sieviešu sabiedriskajām organizācijām: «Sīļukalna gundegas», «Neaizmērstule» un «Nianse».

«Gundegas» vēl sargāt uguntiņu

Anita Upeniece, Riebiņu novada Sīļukalna pagasta sieviešu klubiņa «Sīļukalna gundegas» valdes priekšsēdētāja:

— Jā, protams, mums šajā dienā būs apsveikumi, būs ziedi, mēs sanāksim kopā uz Zodiaka ballīti. Bet es noteikti pievērsīšu uzmanību tam, ka mums biežāk jāatceras par sieviešu tiesībām, nevis tikai šaurā kontekstā, attiecinot uz savu māju vai ģimeni, bet uz visu sa-

biedrību un valsti kopumā. Mums, sievietēm, ir jārikojas drošāk un vairāk, pieprasot, lai mūsu bērniem, mums pašām un mūsu vecākiem būtu ērti pieejama un vienmēr sasniedzama medicīniskā aprūpe.

Turpinājums 11. lappusē.

ABONĒJIET

«NOVADNIEKU»

modernizētajās
«Latvijas Pasta» nodalās
līdz 27. martam, pārējās
pasta nodalās un
pie pastniekiem
līdz 21. martam,
«Novadnieka» redakcijā
Brīvības ielā 14,
Preiļos, un interneta
mājas lapā
www.novadnieks.lv
sadaļā «Abonēšana» —
līdz 21. martam.

ZIŅAS

Preiļu novads vēlas savu ģerboni, logo un moto

Februāra sēdē Preiļu novada domes deputāti vienojoties vienbalsīgi pieņēma lēmumu, ka novadam nepieciešams izstrādāt ģerboni, logo un moto. Tāpēc izveidota darba grupa, kas turpmāko mēnešu laikā arī nodarbošies ar šiem jautājumiem. Darba grupas priekšsēdētāja būs pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle. Vēl grupā darbosies Preiļu mūzikas un mākslas skolas direktors Alberts Vucāns un Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja pārstāvis.

Labklājības ministre un pašvaldību vadītāji diskutēja par sociālo drošības tīklu

Latvijas Pašvaldību savienības domes sēdē citu aktuālu jautājumu vidū bija ietverta arī labklājības ministres Ilonas Jurševskas diskusija ar pašvaldību vadītājiem par valsts atbalstu sociālā tīkla stratēģijas ietvaros dzīvokļu pabalstiem un garantētajiem minimālajiem ienākumiem (GMI). Ministre atzina, ka pastāv sociālas problēmas, kas ir īpaši būtiskas Latgales reģionā, kur vērojama sliktākā situācija valstī, tādēļ tām jāpievērš apstiprināta uzmanība, informē Latgales plānošanas reģiona Rīgas biroja pārstāvji.

Tikšanās laikā I. Jurševska informēja pašvaldības, ka 2011. gadā sociālās drošības tīkla stratēģijas pasākumiem kopumā paredzēti 79,34 miljoni latu valsts bužeta un Eiropas Savienības fondu līdzekļu. Labklājības nozarē plānoto pasākumu īstenošanai paredzēti 26,22 miljoni latu, kas tiks ieguldīti GMI pabalstiem, dzīvokļu pabalstiem un darba praktizēšanai pašvaldībās ar 100 latu stipendiju. GMI pabalsta izmaksai šogad plānots izlietot aptuveni deviņus miljonus latu, bet dzīvokļa pabalsta izmaksai — aptuveni trīs miljonus latu, nodrošinot sociālo palīdzību iedzīvotājiem.

Šī gada janvārī GMI pabalstu saņēma vairāk nekā 70 000 trūcīgo, bet dzīvokļa pabalstu — vairāk nekā 45 000 iedzīvotāju. Kopumā janvārī pabalstus saņēma aptuveni 120 000 trūcīgo personu. Savukārt kopš pasākuma «Darba praktizēšana pašvaldībās ar 100 latu stipendiju» uzsākšanas 2009. gada septembrī kopumā praksē iesaistīti vairāk nekā 79 000 bezdarbnieku, kas nesaņem bezdarbnieka pabalstu. Latvijas pašvaldībās tika izveidotas gandrīz 56 000 darba praktizēšanas vietas, pašreiz praktizējas 15 477 bezdarbnieki. Ministre atzina arī to, ka «simtlatnieku» programma šogad beidzas. Turpmāk atalgojums būs 80 lati iepriekšējo 100 latu vietā, un arī tikai īslaicīgi. Tas nozīmē, ka būs jāmeklē jauns risinājums.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Pabriku iesūdz tiesā par "mulķu" izteikumu

Aizsardzības ministram Artim Pabrikam par saviem nievājošajiem izteikumiem, ka „par 100 latiem var strādāt tikai mulķi”, būs jāatbild tiesas priekšā. Šāds ministra apgalvojums aizvainojis ne vienu vien Latvijas iedzīvotāju, tādēļ Latvijas Radio darbiniece Elīna Kolāte pagājušajā nedēļā iesniegusi prasību Jūrmalas pilsētas tiesā pret Pabriku par goda un cieņas aizskaršanu. Latvijas Radio darbiniece Elīna Kolāte ietilpstot kategorijā, par kuriem aizsardzības ministrs Artis Pabriks (V) izteicies, ka par 100 latiem strādājošie ir mulķi. Taču Elīna sevi neuzskatīja par mulķi, vēstīja LNT ziņas, kam jauniete rādījusi sagatavoto prasības pieteikumu tiesai pret Pabriku par goda un cieņas aizskaršanu. „Manuprāt, Pabriks izteicis nepatiesus spriedumus par manām prāta spējām un ne tikai manām. 100 latu programā piedalījies 80 000 cilvēku, sanāk, ka visus šos cilvēkus viņš nosaucis par mulķiem,” norādīja Elīna Kolāte. Jauniete, rādot savu augstskolas diplomu, uzsvēra, ka tas esot pierādījums tam, ka viņa tomēr neesot mulķe. Taču Pabrikas izteikumu Elīna īpaši sāpīgi uztvērusi tāpēc, ka viņš savu viedokli paudis nevis kā privātpersona, bet gan kā aizsardzības ministrs — cilvēks, kurš ir atbildīgs par notiekošo valstī. Pabriks tikmēr jau sabiedrībai paspējis taisnoties, ka „tas tomēr ir pārpratums”. Kolāte norādīja: „Trīs lietas, ko vēlētos: pirmā — lai man personīgi atvainojas tiesas sēdē vai jebkur citur, otra lieta — izdevumi par tiesu, lai tos atmaksā, un trešā lieta — morālā kompensācija mantisko 100 latu apmērā.”

Ķirsons varētu atdot parādus 91 gada laikā

Pretēji iepriekšējiem publiskajiem izteikumiem uzņēmuma „Lido” īpašnieks Gunārs Ķirsons iespaidīgas summas aizņēmis ne tikai biznesa, bet arī personiskām vajadzībām. No tiesas apstiprinātā Ķirsona mantas pārdošanas un kreditoru prasījumu apmierināšanas plāna izriet, ka ar pašreizējo oficiālo ienākumu līmeni pazīstamais uzņēmējs tikai savus personiskajām vajadzībām ņemtus kredītus vien spētu nokārtot 91 gada laikā, raksta portāls *pietiek.com*. Ķirsons personiski aizņēmis iespaidīgas summas gan „Nordea bankā”, gan „Latvijas Krājbankā”, turklāt abās bankās kredīti ņemti nevis biznesa vajadzībām, bet gan „mājsaimniecībai mājokļa iegādei, būvniecībai, rekonstrukcijai, remontam”. „Nordea bankā” Ķirsons aizņēmis nepilnus 388 tūkstošus latu kā hipotekāro kredītu un vēl gandrīz 155 tūkstošus latu kā nehipotekāro kredītu, savukārt „Krājbankā” — 620 tūkstošus latu kā hipotekāro kredītu. Kopumā Ķirsona personiski ņemto kredītu summa šajās divās bankās vien ir vairāk nekā 1,15 miljoni latu, savukārt visi viņa tiesai uzrādītie ikmēneša ienākumi ir 1118 latu pensija, 446 latu alga SIA „Lido” (abas summas — pēc nodokļu nomaksas), kā arī 100 latu gadā no īpašuma iznomāšanas. Nēmot vērā uzņēmēja personisko parādu summu, vienkārši aprēķini rāda, ka viņš tikai savus parādus šīm abām bankām no oficiālajiem ienākumiem (ņemot vērā, ka bankas kontā viņam esot 1078 latu un neesot arī nekādu dārglietu) pilnībā spētu nomaksāt nedaudz vairāk kā 91 gada laikā. Turklāt šie ir tikai Ķirsona personiski un paša vajadzībām ņemtie kredīti, — papildus tam tiesa apstiprinājusi uzņēmēja pilno kreditoru sarakstu, kurā reizē ar viņu pašu, iespējams, saistītām ārzonas kompānijām atrodas arī pazīstamas personas un bankas, kuru kredītu saņemšanai Ķirsons uzstājies kā galvnieks.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pāpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

*Intuīcija sievietei dota, lai viņa uzminētu, ko vīrietis
nolēmis darīt, kad viņš pats par to vēl nav ticis skaidrībā.*

Ķ. Delakūrs

Eksperti: pensiju sistēma sabrūk

Latvijas pensiju sistēma sabrūk. To sakropļojuši politiku lēmumi, krīze un lielā emigrācija, svētdien Latvijas Televīzijas raidījumā «De Facto» atzina eksperti, ziņo LETA.

No 2,2 miljoniem Latvijas iedzīvotāju gandrīz ceturtda daļa jeb 570 000 ir pensionāri, kuri saņem gan vecuma, gan invaliditātes pensijas. Sociālo nodokļu, kas uztur šos pensionārus, maksā apmēram 750 000, kas ir trešā daļa no visiem Latvijas iedzīvotājiem, liecina Labklājības ministrijas (LM) dati. Apmēram trešā daļa no šiem sociālā nodokļa maksātājiem saņem algu no valsts pamatbudžeta, jo strādā valsts pārvaldē, aizsardzībā, izglītības un veselības jomā. Tādēļ jaunu naudu sociālajā budžetā pēc būtības iemaksā apmēram 500 000 privātajā biznesā nodarbināto.

Pensiju sistēmas eksperts ekonomists Edgars Volškis atzīst, ka tā nav normāla proporcija. Ekonomisti apgalvo, ka proporcija, kurā ir tik maz strādājošo un tik daudz uzturamo, ir īpaši pensionāru, ilgtermiņā nevar pastāvēt.

Patī LM gan neredz pamatu sistēmas reformai. Volškis skaidro, ka vaina nav pašā pensiju sistēmā, bet gan tajā, ka sociālo budžetu šobrīd izkropļojuši ne vien nodokļu maksātāju skaita samazināšanās ēnu ekonomikas un milzīgās emigrācijas dēļ, bet gan vēl treknajos gados pieņemtie valdības lēmumi.

Pašlaik esošais pensiju sistēmas modelis pirms četriem līdz pieciem gadiem tika politiski sabojāts. Sociālās apdrošināšanas budžetā tika ieliktas piemaksas pie pensijām un vecāku pabalsti. 2006. gadā tika izveidotas pensiju piemaksas, kas nebija paredzētas sākotnējā pensiju sistēmas modelī, un 2008. gadā no pamatbudžeta uz sociālo budžetu tika pārceltas tā dēvētās «māmiņu algas», kā arī daļēja darba nespējas lapu atmaksa, ko līdz tam veica darba devējs.

«De facto» skaidro, ka Latvijas pensiju sistēma būvēta pēc klasiskas finanšu piramīdas principa — tā labi darbojas tad, ja nāk klāt arvien jauni piramīdas dalībnieki jeb nodokļu maksātāji un valstī valda strauja ekonomiskā izaugsme. Šobrīd nenotiek ne viens, ne otrs.

«Swedbank» galvenais ekonomists Mārtiņš Kazāks norāda, ka ir tikai divi risinājumi — vai nu nodokļu slogam jāpieaug, vai pensiju īpatsvaram jāsamazinās. Trešais risinājums — jau divus gadus piesauktās strukturālās reformas, kas padarītu valsts pārvaldes aparātu lētāku un efektīvāku — šobrīd šķiet praktiski nerealizējams. Kazāks skaidro, ka iepriekšējos gados «bumblētās» reformas, nav pabeigtas un pensionāri tagad nokļuvuši ķīlnieku situācijā.

Raidījums norāda, ka pensiju samazināšana dotu vieglu risinājumu. Sama-

zinot pensijas kaut vai par 10%, ir viegli iegūstami 100 miljoni latu. Labklājības ministrija sareķinājusi, ja no šī gada 1. jūlija piemaksas vairs nemaksās tiem pensionāriem, kuri kopā saņem virs 200 latiem mēnesī — tad valsts varētu ietaupīt 14,1 miljonu latu. Tas skartu 20,6% vecuma pensiju un 6,7% invaliditātes pensiju saņēmēju. Ja piemaksu atņemtu tiem, kuru pensija kopā ar pabalstu ir lielāka par 405 latiem — tad valsts varētu ietaupīt 1,3 miljonus latu.

Aritmētiska pensiju samazināšana ilgtermiņā problēmas neatrisinās. Pie pašreizējās pensiju sistēmas un demogrāfiskās situācijas šobrīd strādājošajiem pensijas būs mazākas. Problēma ir apstākļi, ka pie pašreizējās demogrāfiskās situācijas pensionāru skaits turpinās pieaugt, bet strādājošo un nodokļu maksātāju skaits — tiks samazināties.

Tā paudze, kas pēc 5-10 gadiem varētu papildināt darbaspējīgo nodokļu maksātāju rindas — ir ļoti maza. Demogrāfs Ilmārs Mežs norāda, ka valdības nevēlēšanās vai nespēja šodien šo problēmu risināt ir skaidra izšķiršanās — nākotnē atvērt vārtus imigrācijai.

Kā norāda eksperti — Latvija ir pārāk izdevīgā ģeogrāfiskā stāvoklī, lai paliktu tukša, tāpēc imigrantu plūsma Latvijas iedzīvotājiem, it īpaši nākotnes pensionāriem pašreizējā situācijā varētu būt vienīgais glābiņš, jo valdība acimredzot problēmu šobrīd risināt nespēj.

VIEDOKLIS

Divi, trīs... simtiem "Neo"? Par "sačakarēto" tautas skaitīšanu

Komentējot gandrīz neticami sačakarēto tautas skaitīšanu internetā, „Neo” jeb Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūta pētnieks Ilmārs Poikāns jokodams teica, ka policijai nebūs kapacitātes tikt galā ar visiem, kuri, atrodot kāda sveša cilvēka pases datus un personas kodu, izmantos šo „caurumu”, lai aplūkotu šī cilvēka izpildīto anketu.

Tas, protams, vairs nav iespējams. Beidzot kūts durvis ir aizslēgtas, bet lopi jau bietēs. Kādi lopi, izgudrojiet pašī, bet šo kūti gan taisījuši auni. Un tas viss aptuveni gadu pēc tam, kad sākas jautrība ar „Neo” un mūsu pašu mazo „alguleaks”. Viens no imesliem, kādēļ tas notika, bija likumdevēju prasības informācijas sistēmās ieviest nodokļu likumu izmaiņas, neprasot, ko tas praktiski nozīmē un cik maksā to izdarīt droši un pareizi. Tā vietā to izdarīja ātri un kā nu sanāca.

Centrālā statistikas pārvalde (CSP) arī izdomāja, ka cilvēkus būtu jāmotivē izpildīt tautas skaitīšanas anketas internetā un process jāpadara iespējami vienkāršs. Tā ietaupis naudu, nebūs jā-sūta tik daudz skaitītāju mājās pie iedzīvotājiem. Un katram, arī tiem, kas nelieto interneta bankas un kuriem nav e-paraksta, taču ir pase un pasē rakstītais personas kods.

Diemžēl pases dati un personas kodi ir atrodami arī citviet. Savus datus esmu iedevis šur un tur, lai man varētu

samaksāt par pāris *haltūrām*, tulkojumiem un kādas konferences diskusiju vadīšanu. Pat stridīgi vērtētā Aivara Lemberga personas kods esot nesen publicēts kādā ziedotāju sarakstā. Visu nepieciešamo taču var atrast ar Leriju un Sergeja rīku (nu, *Google*, protams).

Kas īstenībā noticis, kamēr CSP vadītāji nebija attapušies, diez vai uzzināsim, jo tie, kas vispār nesajēdza, ko dara, diez vai aprīkoja ar audīta rīkiem, lai uzskaitītu un pārbaudītu „aizdomīgas” pieslēgšanās. Vismaz daļa no aptuveni 100 000 interneta izpildītām skaitīšanas anketām būtu jāuzskata par šaubīgām. Nekas jau nesargāja parastu pilsoni, kas ar pases datiem un personas kodu ziņojis, ka dzīvo dzīvoklī ar ģimeni un bērniem, no kāda jokdara, kas viņu pārceltu uz *bomža* būdu, kur viņš mītinās kopā ar piecām pilēm un Mikij-peli.

Datorikas pasniedzēja un drošības eksperte Ilze Murāne brīdina, ka notikušais var sagraut uzticību e-pakalpojumiem un e-pārvaldei kopumā. Spriežot no interneta portālu komentāriem (kas varbūt nav tas labākais tautas spogulis), tas jau ir sācies. Turklāt ir izskanējuši komentāri, kam vispār tāda skaitīšana vajadzīga un vai skaitītājus, kad tie ieradīsies, nevajadzētu triekt ratā.

Šādas domas nav pilnīgi irracionālas. Vairākās valstīs — ASV un, ja nemaldos, Vācijā, bijušas kustības, kas uzskata, ka valstij nav nekāda darīšana, cik mēs iedzīvotāju esam, ko mēs darām un

kādi mūsu dzīves apstākļi. „Pretskaitītāju” kustībām, protams, bija savs, kā amerikāņi teiktu, *crackpot* jeb *tērēto* piemaisījums, bet arī veselīga skepse un veselīga anarhisma deva.

It sevišķi to var attiecināt uz tautas skaitīšanu Latvijā. Anarhists prasa (un ne tikai to) — priekš kam mums valsts, kas mums no tās? ASV un Vācijā tautas skaitīšanas skeptiķiem varēja atbildēt, ka valstij jābūt datī, lai savus iedzīvotājus labāk pārvaldītu un aprūpētu. Latvijā jau sen ir skaidrs, ka esošā valsts pārvalde šīs funkcijas — labu pārvaldību un aprūpi — izpilda minimāli (ja vispār) un paredzamajā nākotnē nevarēs atļauties un varbūt arī pēc savas būtības nespēs to jūtami uzlabot. Tātad tautu skaita, mēra un klasificē tikai zināšanai. Neko daudz ar šiem datiem nevarēs iesākt, jo tam nav un nebūs naudas un pat būs mazāk naudas. Un tos resursus, kas būs, visticamāk, nespēs racionāli un efektīvi izmantot (jo faktiski tas nav darīts visus šos 20 neatkarības gadus).

Tautas skaitīšanas dati vienīgi varētu kalpot iedzīvotājiem pašiem, lai padziļinātu zināšanas par pašu stāvokli (vai stāvokli, kāds tas bija skaitīšanas brīdī, nezina jau, cik ilgi tos datus gremos un muļļās). Tas var dot zināmu pamatu nevalstiskām, pašorganizētām kustībām un akcijām, lai tiktu galā ar problēmām, kuras šī valsts nespēj un nespēs risināt. Bet tā ir cita tēma pati par sevi.

J.Kaža,
nozare.lv

Lappusi sagatavoja T.Elste

Apstiprināts Līvānu novada budžets 2011. gadam

Visvairāk atvēlēts izglītības vajadzībām

Līvānu novada pašvaldības 2011. gada pamatbudžeta plānoti ieņēmumi 6 551 013 latu apmērā, tajā skaitā 33,4 procentus plānots iegūt no nodokļu ieņēmumiem, 0,4 procentus no nenodokļu ieņēmumiem, 61 procentu — no transfertu (valsts mērķdotācijas un citi) ieņēmumiem, 5,2 procentus veidos budžeta iestāžu ieņēmumi.

Pašvaldības pamatbudžeta izdevumu daļa plānoti izdevumi 8 851 915 latu apmērā. Vispārējiem valdības dienestiem paredzēti 10,9 procenti, aizsardzībai — 4350 latu, sabiedriskās kārtības un drošības uzturēšanai — 0,5 procenti, ekonomiskajai darbībai — 9,3 procenti, pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai — 31,8 procenti, veselībai — 0,2 procenti, atpūtas, kultūras un reliģijas vajadzībām — 5,8 procenti, izglītībai — 33,3 procenti, sociālajai aizsardzībai — 8,1 procenti.

Novada domes budžeta uzraudzīti aizņēmumi: 256 763 latu, aizņēmumu atmaksas — 161 685 latu, pamatkapitāla palielināšana — 16 359 latu (tajā skaitā SIA «Līvānu slimnīca» — 8518 latu, SIA «Preiļu slimnīca» — 7841 latu). Budžeta līdzekļu atlikums gada sākumā bija 2 222 183 latu. Kopā finansēšanai paredzēti 2 300 902 latu.

Līvānu novada domes parāds uz 2011. gada 1. janvāri sastāda 2 043 672 latu, tajā skaitā Valsts kasei — 2 035 344 latu, Vides investīciju fondam — 7328 latu.

Nems aizdevumu jauniem darbiem

2011. gadā plānots ņemt aizdevumu Valsts kasē: 50 354 latu Rudzātu speciālās internātpamatskolas infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošanai; 72 647 latu Līvānu pilsētas ielu un daudzdzīvokļu māju kvartālu infrastruktūras uzlabošanas projekta otrās kārtas istenošanai; 133 762 latu projekta «Ūdenssaimniecības attīstība Līvānu novada Rožupes ciemā» istenošanai; 143 340 latu Rožupes, Jersikas un Jaunsilavas

pamatskolu ēku energoefektivitātes paaugstināšanai; 33 850 latu projekta «Bella Dvina — 2» istenošanai; 27 670 latu ceļa «Jersika — Plintaukas» rekonstrukcijai; 21 103 latu ceļa «Steķi — Medņevka» rekonstrukcijai; 82 737 latu projekta «Health Wealth» istenošanai; 67 215 latu pašvaldības ēkas Stacijas ielā 2 rekonstrukcijai; 29 776 latu projekta E — Water istenošanai; 48 000 latu pašvaldības līdzfinansējuma nodrošināšanai Līvānu slimnīcas ēkas rekonstrukcijai. Plānotais Līvānu novada domes parāds uz 2011. gada 31. decembri — 256 717 latu.

Pašreizējā situācija Līvānu novadā

Sociāli ekonomiskā situācija Līvānu novadā cieši saistīta ar ekonomisko situāciju Latvijā kopumā. Valstī 2011. gada sākumā vidējais bezdarba līmenis bija 14,5 procenti (pēc Nodarbinātības Valsts aģentūras (NVA) sniegtajam ziņām) no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaita. Latgales reģionā bezdarba līmenis ir visaugstākais valstī (vidēji 22,6 procenti). Lai gan, salīdzinot ar 2010. gadu, bezdarba līmenis Līvānu novadā ir nedaudz samazinājies, tomēr tas neliecina par nozīmīgu ekonomiskās situācijas uzlabošanu. 2009. gada 31. decembrī bezdarba līmenis Līvānu novadā bija 19,9 procenti, 2010. gada 31. decembrī — 17,9 procenti. Pērnā gada decembrī bija 1693 bezdarbnieki, tajā skaitā 931 sieviete, 136 invalīdi, jaunieši vecumā no 15 līdz 25 gadiem — 242, citu grupu pārstāvji — 384.

Sociālo spriedzi novadā mazina dažādi sociāla rakstura pasākumi, piemēram, Eiropas Sociālā fonda (ESF) līdzfinansētais pasākums «Apmācība darba iemaņu iegūšanai un uzturēšanai, ja darba devējs ir pašvaldība», kuras ietvaros 2010. gadā iespēja nopelnīt iztiku 100 latu apmērā mēnesī bija 527 bezdarbniekiem Līvānu novadā. Cita veida NVA organizētajās apmācībās 2010. gadā iesaistījušies 92 bezdarbnieki, darbā iekārtojušies 55 cilvēki.

ĪSUMĀ

Kopējais iedzīvotāju skaits Līvānu novadā — 14 237

Līvānu pilsētā — 9162
Rožupes pagastā — 1428
Jersikas pagastā — 1106
Turku pagastā — 940
Rudzātu pagastā — 915
Sutru pagastā — 686

Līvānu novada teritorijas kopplatība — 62 180 hektāri

Līvānu pilsētā — 497 hektāri
Rožupes pagastā — 18 163 hektāri
Rudzātu pagastā — 12 467 hektāri
Turku pagastā — 11 900 hektāri
Jersikas pagastā — 11 360 hektāri
Sutru pagastā — 7793 hektāri

Bažas rada demogrāfiskā situācija valstī un arī Līvānu novadā. 2010. gadā Līvānu novadā miruši 229 cilvēki, dzimuši 84, kas nozīmē, ka mirušo skaits vairāk kā 2,5 reizes pārsniedz attiecīgajā periodā dzimušo skaitu. Joprojām daudz ir to cilvēku, kas izejo no valsts ekonomisku apsvērumu dēļ un dodas darba meklējumos uz ārzemēm. Lai gan precīzas uzskaites nav, tomēr šādu cilvēku skaits ir liels. Emigrē arī ģimenes kopā ar bērniem, kas vēl vairāk pasliktina demogrāfisko fonu.

Sociāli ekonomiskā situācija atstāj ietekmi arī uz pašvaldības budžetu, piemēram, sociālajai palīdzībai garantētā minimālā ienākuma GMI veidā 2009. gadā izmaksāti 56 729 latu, bet 2010. gadā — jau 67 135 latu. Tas liecina, ka palielinās to cilvēku skaits, kuriem nav pat minimālu ienākumu, lai nodrošinātu savas pamatvajadzības. Pieaug arī ilgstošo bezdarbnieku skaits, kuru īpatsvars gan valstī, gan novadā sasniedz vairāk kā pusi no kopējā bezdarbnieku skaita.

Vairāki novada uzņēmumi ir samazinājuši ražošanas apjomus un darba vietu skaitu. Tas saistīts ar objektīviem ekonomiskiem apstākļiem, nodokļu pieaugumu,

kā arī to, ka sarūk iedzīvotāju pirktspēja, ražošanas un tirdzniecības apjomi.

2011. gadā un turpmākajos trijos gados Līvānu novada pašvaldības galvenais uzdevums ir budžeta iespēju robežās apmierināt iedzīvotāju sociālās vajadzības, kā arī saglabāt darba vietas novadā. 2011. gadā darbu novadā uzsāks jauna struktūrvienība — alternatīvās aprūpes pakalpojumu centrs «Rožlejas», kas nodrošinās alternatīvo sociālo aprūpi novada vecajiem ļaudīm, kā arī bērniem. Tiks radītas jaunas darba vietas.

Lai veicinātu demogrāfisko situāciju, Līvānu novada dome līdz 50 latiem (līdz šim 15 latu) 2011. gadā palielinājusi pašvaldības pabalstu bērnu piedzimšanas gadījumā.

2011. gadā un turpmāk Līvānu novada pašvaldībai būtiski ir nodrošināt novada attīstības un investīciju projektu ieviešanu un realizāciju, tādējādi uzlabojot, piemēram, dzīves vides kvalitāti novadā, ielu, ceļu, dzīvojamo teritoriju, izglītības iestāžu, sociālās aprūpes iestāžu infrastruktūru. Lielākie projekti ir, piemēram, Rīgas ielas ietvju, veloseliņu un daļēji arī braucamās daļas rekonstrukcija, kas tiks realizēta trijos posmos, daudzdzīvokļu māju iekškvartālu, kā arī vairāku pilsētas ielu rekonstrukcija. 2011. gadā noslēgsies apjomīgie Līvānu novada centrālās bibliotēkas rekonstrukcijas darbi.

Lai nodrošinātu līdzsvarotu novada attīstību, investīciju sadalījums tiek līdzsvarots visa novada teritorijā, piemēram, energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi tiek veikti ne tikai izglītības iestādēs pilsētā (bērnu dārzos «Rūķīši», mūzikas skolas ēka), bet arī laukos (Jaunsilavas, Rožupes un Jersikas pamatskola).

2011. gadā tiks uzsākts darbs pie divu nozīmīgu plānošanas dokumentu izstrādes: «Līvānu novada pašvaldības integrētās attīstības programmas 2012.-2018. gadam izstrādes»; Līvānu novada teritorijas plānojums 2012.-2024. gadam».

Izmantoti Līvānu novada domes sēdes materiāli

NO NOVADA DOMES SĒDES LĒMUMIEM

Sadalīja mācību literatūras iegādei paredzētos valsts budžeta līdzekļus

Saskaņā ar likuma «Par valsts budžetu 2011. gadam» programmas «Vispārējā izglītība» apakšprogrammā «Mācību literatūras iegāde» paredzētajiem līdzekļiem, ar Izglītības un zinātnes ministrijas rīkojumu «Par mācību literatūras iegādei paredzēto valsts budžeta līdzekļu sadali 2011. gadam» Līvānu novadam apstiprināta dotācija 1046 latu apmērā. Līvānu novada dome, pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem «Kārtība, kādā valsts organizē un finansē mācību līdzekļu izdošanu un iegādi» un likumu «Par pašvaldībām», nolēma apstiprināt mācību literatūras iegādei paredzēto valsts budžeta līdzekļu sadali Līvānu novada izglītības iestādēm 2011. gadā. Līvānu 1. vidusskolai piešķirti 432 latu, Līvānu 2. vidusskolai — 187, Rudzātu vidusskolai — 83, Līvānu novada vakara (maiņu) vidusskolai — 99, Jaunsilavas pamatskolai — 75, Jersikas pamatskolai — 74, Rožupes pamatskolai — 66, Sutru pamatskolai — 30 latu.

Atvērta mūzikas un mākslas skolas sagatavošanas grupa un noteikta mācību maksa

Izskatot Jēkaba Graubiņa Līvānu mūzikas un mākslas skolas direktora Gunāra Luriņa iesniegumu par pašapmaksas sagatavošanas grupas atvēršanu no 2011. gada 1. marta audzēkņiem, kuri 2011./2012. mācību gadā vēlas mācīties mūzikas un mākslas skolas 1. klasē profesionālās ievirzes mūzikas programmā, un mācību maksas noteikšanu, deputāti

nobalsoja par šādas grupas atvēršanu un maksas noteikšanu.

Mācību maksa noteikta sešu latu apmērā mēnesī. Noteikts, ka mūzikas programmas sagatavošanas grupu audzēkņu mācību maksa tiek novirzīta pedagogu darba samaksai un valsts sociālajām atbalsta pasākumiem obligātajām iemaksām.

Noteiktas pedagogu algas likmes izglītības iestāžu vadītājiem

Novada domes deputāti sēdē apstiprināja Līvānu novada skolu direktoru kā mācību priekšmetu pedagogu algas likmes. Nolemts Līvānu 1. vidusskolas direktori Maijai Dzintrai Skudrei pedagoga darba samaksai piemērot algas likmi — 319 latu; Līvānu 2. vidusskolas direktori Klavdijai Daukstei pedagoga darba samaksai piemērot likmi — 305 latu, vakara (maiņu) vidusskolas direktori Ilzei Vanagai pedagoga darba samaksai piemērot algas likmi — 276 latu; Jaunsilavas pamatskolas direktori Janīnai Usārei — 264 latu; Jersikas pamatskolas direktori Inesei Jaunušānei — 259 latu; Rudzātu vidusskolas direktoram Vladislavam Sprīģim — 255 latu; Rudzātu speciālās internātpamatskolas direktoram Edgaram Vaivodam pedagoga darba samaksai piemērot algas likmi — 273 latu un noteikt piemaksu par darbu specifiskos apstākļos 20 procentu apmērā; Sutru pamatskolas direktoram Mārim Grigalim pedagoga darba samaksai piemērot algas likmi — 255 latu; Rožupes pamatskolas direktori Guntai Jaudzamai — 255 latu; Līvānu bērnu un jauniešu centra direktori Valentīnai Poikānei — 255 latu; Līvānu bērnu

un jaunatnes sporta skolas direktori Sandrai Smilškalnei — 250 latu; Līvānu mūzikas un mākslas skolas direktoram Gunāram Luriņam pedagoga darba samaksai piemērot algas likmi — 255 latu.

Daļēji segs Rudzātu vidusskolas ēdināšanas izdevumus

Sakarā ar to, ka skolēnu ēdināšanas pakalpojumus Rudzātu vidusskolā nodrošina juridiska persona un pusdienu cena sastāda 80 santimus, no kuriem 45 santimus sedz skolēnu vecāki, nolemts no 2011. gada 1. janvāra apstiprināt no Līvānu novada domes budžeta līdzekļiem finansējamo Rudzātu vidusskolas skolēnu ēdināšanas izdevumu summu — 35 santimu apmērā vienam skolēnam dienā.

Noteikts, ka minētie izdevumi tiek segti no Rudzātu vidusskolas budžeta sadaļā «Ēdināšanas izdevumi» plānotajiem līdzekļiem. Lēmums pieņemts sakarā ar to, ka Rudzātu vidusskolā skolēniem pusdienu izdevumi ir lielāki nekā citās novada skolās, kur ēdināšanu organizē pašvaldība.

Piešķir nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu

Izskatot SIA «Zolva» valdes locekles Annas Šnepstes iesniegumu par nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojuma 70 procentu apmērā piešķiršanu ēku nekustamajam īpašumam, kas atrodas Rīgas ielā 32, pamatojoties uz attiecīgu likumdošanu, kā arī ievērojot labas pārvaldības un vienlīdzības principu, novada dome pieņēma lēmumu «Par nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu SIA «Zolva».

Par neatliekamo palīdzību ugunsgrēkā cietušajiem iedzīvotājiem

Sakarā ar 2011. gada 22. februārī notikušo ugunsgrēku kopmītnu tipa dzīvojamajā mājā Līvānos, Smilšu ielā 3, kā rezultātā dzīvojamās telpas ēkā ir bojātas un kļuvušas dzīvošanai nederīgas, saskaņā ar atbilstošu likumdošanu nolemts līdz pilnīgai ēkas atjaunošanai slēgt kopmītnu tipa dzīvojamo māju un veikt tās konservācijas darbus. Nolemts sniegt neatliekamu palīdzību, ierādot pagaidu dzīvojamo telpu personām, kas cietušas stihiskajā nelaimē, ar kurām bija noslēgts īres līgums par telpu iri Smilšu ielā 3 un kuras līdz ugunsgrēkam bija deklarējušas savu dzīvesvietu irētājās telpās. Nolemts deleģēt Līvānu novada domes dzīvokļu jautājumu komisijai tiesības pieņemt lēmumu par īrnieku izmitināšanu, ne vairāk kā divas personas (kuras nav radniecībā) vienā istabā, uz laiku līdz 2011. gada 31. maijam, ierādot telpas pašvaldības brīvajā dzīvojamajā fondā: vienistabas dzīvokli bez ērtībām mājā Zaļā ielā 40, vienistabas labiekārtots dzīvoklis mājās Avotu ielā 1a, Avotu ielā 1b, trīsistabu labiekārtotā dzīvokli Rīgas ielā 6a.

Pieņemts lēmums Līvānu novada sociālajam dienestam apkopot informāciju par nepieciešamo sociālo palīdzību personām, kas cietušas stihiskajā nelaimē, un nodrošināt tās ar pārtikas pakām, apģērbu un citiem pirmās palīdzības priekšmetiem, izmantojot sociālās aizsardzības budžeta vienreizējiem pabalstiem ārkārtas situācijās paredzētos līdzekļus.

Lappusi sagatavoja L. Rancāne

Preiļu novada pirmsskolas izglītības iestāde "Pasaciņa" svinēja 30. dzimšanas dienu

Preiļu pirmsskolas izglītības iestāde "Pasaciņa" ar sirsnīgu pasākumu 25. februārī svinēja savu 30. dzimšanas dienu. Par svētkiem informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle.

Iestādes kolektīvu, mazos ķiparus un viņu vecākus svētkos sveica Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, Preiļu 1. pamatskolas direktore Nora Šņepste, izglītības iestādes "Pasaciņa" padomes priekšsēdētāja Ineta Anspoka. Pasākumā piedalījās arī pirmā "Pasaciņas" vadītāja Janīna Svalbe un metodiķe Valentīna Točko.

Pateicības vārdus par darbu no pirmsskolas izglītības iestādes vadītājas Daces Verbickas saņēma ikviens "Pasaciņas" darbinieks, bet īpašs paldies izskanēja sešiem kolēģiem, kuri iestādē strādā no tās izveidošanas sākuma: Silvijai Vijai Rešļinai, Nastasijai Zamišļajevai, Olgai Rozenbergai, Sandrai Kitajevai, Apolonijai Muraško un Kirai Vaivodei.

Sirsnīgas dzejas rindas caurvija visu svētku pēcpusdienu, par ko bija parūpējies audzinātāja Vita Anspoka. Savukārt par pasākuma muzikālo noformējumu gādāja mūzikas skolotāja Inese Orinska, "Pasaciņas" darbinieču vokālais ansamblis, izglītības iestādes audzēkņi, ar savām balstiņām pieskandinot īpaši dzimšanai dienai izrotāto telpu, un mūziķis Lauris Kokorišs.

Dziesmotus un deju sveicienus svētkos "Pasaciņa" saņēma arī no bijušajiem audzēkņiem – Preiļu Mūzikas un mākslas

● Svētku fotogrāfijā pirmsskolas izglītības iestādes „Pasaciņa” kolektīvs kopā ar ciemiņiem un apsveicējiem.

skolas saksofona klases audzēknes Ilutas Ūrkas, Preiļu bērnu un jauniešu centra "Lāsītēm" un sarīkojumu deju pāra Toma Vucāna un Kristiānas Bindares.

Svētku pēcpusdienu īpaši mīlu darīja katram darbiniekam sniegtais raksturojums. Tas apliecināja ikviena savdabīgo personību, kas, strādājot kopā, rada brīnišķīgu kolektīvu, kur katra ieguldītais darbs un bērnu mīlestība ļauj "Pasaciņai" saņemt visaugstāko vērtējumu starp Preiļu novada domes iestādēm iedzīvotāju aptaujā.

Kā krāšņs salūts pasākuma noslēgumā līdz griestiem uzlidoja krāsaini baloni. Tos ķerot, ēku pieskandināja bērnu čalas, vēstot, ka visiem mīļajai "Pasaciņai" dzimšanas diena turpinās. Tā arī bija, jo pasākuma noslēgumā vēl gaidīja svētku torte un neaizstājamais kārumnieks Karlsons, kura lomā bija iejuties atraktīvā audzinātāja Elizabete Kudiņa. Vakara gaitā dzimšanas dienas sveicienus nesa arī Borkas jaunkundze – Valentīna Mīglāne, "Antona vectēvs no Sīpoliņa grupas" – Anita

Mičule un zīlniece – Nastasija Zamišļajeva.

Izglītības iestādes kolektīvs pateicas pasākuma sponsoram – SIA "Dija P" vadītājai Diānai Semjonovai-Fadejevai, paldies arī Preiļu Valsts ģimnāzijas skolotājam Jurim Ertam par izveidoto prezentāciju, kas svētku laikā ļāva ielūkoties iestādes vēsturē un spilgtākajos notikumos.

Noslēgumā vēlējums "Pasaciņai" – daudz talantīgu, nebēdīgu un laimīgu audzēkņu arī turpmāk!

Gājēju ietves līdz Ličiem izbūvei pašvaldība meklēs citas iespējas

Objekts nr. 1 — tā Preiļu novada domes vadība sauc gājēju ietves izbūvi no Brīvības ielas Preiļos līdz pagasta centra administrācijas ēkai Ličos. Tās nepieciešamību apliecinājuši vairāki satiksmes negadījumi. Iedzīvotājiem, kuriem no pagasta centra uz pilsētu un arī pretējā virzienā jādodas pa brauktuves malu, labiekārtotas ietves izbūve dotu daudz lielāku drošību. Tomēr jau vairākus gadus projekts nav ticis tālāk par dokumentācijas iesniegšanu konkursiem un kārtējā noraidījuma saņemšanu. Līdz ar to jau vairākus gadus Eiropas Savienības fondu līdzekļi pašvaldībai gājuši garām.

Pirmais noraidījums

Kā «Novadniekam» skaidroja Preiļu novada domes attīstības un plānošanas daļas vadītājs Zigmārs Erts, pirmo reizi projekta iesniegums «Gājēju ietves izbūve no Brīvības ielas Preiļos līdz pagasta centra administrācijas ēkai Ličos» konkursam aktivitātē «Satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās vietās ārpus Rīgas» tika iesniegts Satiksmes ministrijā 2008. gada novembra nogalē. 2009. gada martā no Satiksmes ministrijas tika saņemts dokuments, kas apliecināja, ka projekts atbilst Ministru kabineta noteikumu kritērijiem, tam piešķirts 30. kārtas numurs, taču projekta īstenošanai nav pieejams pietiekams finansējums. Tāpēc Preiļu novada domes iesniegums ietves izbūvei tika noraidīts.

Otrais noraidījums

Bijām pārliecināti, ka ceļa posmā līdz Ličiem gājēju ietve ir nepieciešama, tāpēc formulējums, ka projekts noraidīts nepietiekamā finansējuma dēļ, mudināja to iesniegt atkārtoti, teic pašvaldības speciālists. Tehniskajā projektā tika izdarīti uzlabojumi, veikts ceļa drošības audits.

● Atbildīgo iestāžu strīds par to, kā vērtēt pāris simtus metru, kas šķir tā sauktās baltās zīmes starp apdzīvotām vietām «Liči» un «Preiļi» — Ceļu satiksmes noteikumu vai Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma izpratnē — liedzis pašvaldībai gādāt par gājēju drošību posmā no Liču ciema centra līdz Brīvības ielai. Preiļu novada dome gan nav zaudējusi cerības, ka izdosies piesaistīt citus līdzekļus un jau šogad uzsākt ietves izbūvi. Foto: A.Šņepsts

Diemžēl pagājušā gada novembrī preiļiešu ideja par Liču ietvi saņēma otro noraidījumu. Tikai šoreiz motīvs bijis jau pavisam cits — projekts neatbilst aktivitātei par satiksmes drošības uzlabojumiem apdzīvotās vietās ārpus Rīgas, jo pāris simtus metru garumā ietve tiktu būvēta teritorijā starp «baltajām» zīmēm, kas Ceļu satiksmes noteikumu izpratnē apzīmē apdzīvotas vietas «Liči» un «Preiļi».

Lēmumu pārsūdzēja

Šāda negaidīta nostājas maiņa un «piekasišanās» pašvaldību rosināja sagatavot un uz Satiksmes ministriju nosūtīt iesniegumu, ar kuru apstrīdēts Satiksmes minis-

trijas kā Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2007. — 2013. gada plānošanas perioda atbildīgās iestādes vadītājas Investīciju departamenta direktores lēmums par projekta iesnieguma noraidīšanu.

Kā būtiskāko dome norādīja, ka saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 2. pantā iekļauto apdzīvotas vietas definīciju apdzīvota vieta ir teritorija, kurā dzīvo cilvēki, ir izveidoti materiālie priekšnoteikumi tās apdzīvošanai un kurai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā piešķirts attiecīgais apdzīvotās vietas statuss. Saskaņā ar Preiļu novadā spēkā esošo teritorijas plānojumu Preiļu no-

vada Liču ciema robeža, faktiskā apbūve sniedzas līdz Preiļu pilsētas robežai un līdz ar to lēmums, ka daļa no projekta ieguldījumiem paredzēti ārpus apdzīvotas vietas, ir nepamatots.

Valsts sekretārs atceļ projekta noraidījumu

Šī gada 11. februārī novada domē saņemts Satiksmes ministrijas Valsts sekretāra A.Matisa parakstīts dokuments, kurā teikts — «iesniedzēja norāde, ka projekta ieguldījumi tiek veikti apdzīvotā vietā, jo saskaņā ar Preiļu novada teritorijas plānojumu Liču ciema robeža sniedzas līdz Preiļu pilsētas robežai, ir pamatota un atbildīgās iestādes pieņemtais lēmums šajā daļā nav pamatots».

Valsts sekretārs nolēmis atcelt 2010. gada 9. novembra lēmumu «Par projekta iesnieguma «Gājēju ietves izbūve no Brīvības ielas Preiļos līdz pagasta centra administrācijas ēkai Ličos» noraidīšanu un uzdevis atbildīgajai iestādei atkārtoti izvērtēt projekta iesniegumu.

□□□

Šajā gadījumā, šķiet, uzvarējis veselais saprāts, taču labuma no tā pagaidām maz. Nauda apakšaktivitātē «Satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās vietās ārpus Rīgas» sadalīta. Vēl gan ir cerība, ka būs papildus finansējums, taču pašvaldība negrib gaidīt. Kā uzsvēr Z.Erts, jāmeklē citas iespējas, jo ietve ir nepieciešama. Gājēju kustība starp Ličiem uz Preiļiem kļuvusi aktīvāka, jo vairāk kā gadu darbojas tirdzniecības centrs «Oga», tuvojas noslēgumam krīzes centra un pansijas izbūve Liču centrā, tāpēc par cilvēku drošību ir jāparūpējas.

Viena no iespējām ir iegūt nepieciešamo finansējumu no novadu kompleksās attīstības līdzekļiem. Tāds lēmums gan ir pašvaldības deputātu ziņā.

RIEBIŅU NOVADĀ

Budžeta ieņēmumus prognozē nedaudz mazākus

22. februārī notikušajā

Riebiņu novada domes sēdē tika apstiprināts pašvaldības šī gada budžets. Kā informē Riebiņu novada domes sabiedrisko attiecību speciālists Rolands Naglis, pamatbudžeta ieņēmumi tiek plānoti 2 874 364 latu apmērā, kas, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, būs par nepilniem 13 000 latu mazāki.

Cik saņems, tik arī tērēs

No kopējiem plānotajiem pamatbudžeta ieņēmumiem nodokļu un nodevu ieņēmumi tiek lēsti 726 766 latu apmērā, nenodokļu ieņēmumi — 47 000 latu, ieņēmumi no sniegtajiem maksas pakalpojumiem — 160 000 latu. Eiropas Savienības fondu līdzfinansējums realizētajiem projektiem būs 43 808 latu, bet valsts un pašvaldību budžetu transferti — 1 699 727 latu.

Pamatbudžeta izdevumu daļa tiek plānota sekojoši. No 2 874 364 latiem darba samaksai tērēs 861 881 latu, darba devēja sociālajam iemaksam — 207 627 latu, zņēmuma un procentu atmaksai — 409 000 latu, bet uzturēšanas izdevumiem — 1 368 506 latu.

Speciālais budžets — ceļu uzturēšanai

Pašvaldības budžeta sastāvdaļa ir arī speciālais budžets. Tas ietver īpašiem mērķiem izņemtos līdzekļu avotus — pašvaldības privatizācijas fonda līdzekļus, dabas resursu nodokli, mērķdotācijas no valsts budžeta pašvaldības autoceļu fondam, kā arī saņemtos ziedojumus un dāvinājumus pašvaldībai.

Speciālā budžeta plānotie ieņēmumi 2011. gadā prognozēti 134 473 latu apmērā. Būtiskākais ieņēmumu veids — autoceļu (ielu) fonda līdzekļi 117 549 latu.

Visvairāk skolu uzturēšanai

Uzturēšanas izdevumi novada struktūrvienībām, ieskaitot administrāciju, pagastu teritoriālās pārvaldes, skolas, kultūras namus, bibliotēkas un citas pakļautībā esošās iestādes, šogad kopā plānoti 209 325 latu apmērā.

Tā novada domei un sešām pagastu teritoriālajām pārvaldēm atvēlēti 100 867 latu, komunālajai saimniecībai kopumā paredzēti 50 080 latu, novada bibliotēkām — 11 040 latu, kultūras namiem — 33 505

latu. Visvairāk līdzekļu — 55 103 latu — paredzēti skolu un pirmsskolas izglītības iestāžu uzturēšanas izdevumiem.

Apstiprinot šī gada budžetu, 3520 latu atvēlēti sporta pasākumu rīkošanai novadā, savukārt bāriņtiesai budžets paredz 160 latu, novada sociālajam dienestam — 1850 latu, bet sociālajam centram «Rušona» — 6720 latu.

Ievērojama naudas summa — 68 900 latu — piešķirti ēdināšanai izglītības iestādēs un sociālajā centrā «Rušona». Bērnu pārvadājumiem uz mācību iestādēm atvēlēti 13 570 latu. Jāpiebilst, ka pašvaldība nodrošina bērnu nokļūšanu līdz pašvaldības izglītības iestādēm, apmaksājot mēnešbiļetes. Maznodrošināto ģimeņu atvasēm skolā tiek piešķirtas brīvpusdienas, pārējiem skolēniem ēdināšanas izmaksas tiek kompensētas 2,50 latu apmērā.

Pilnai darba nedēļai naudas nepietiek

Līdzīgi kā pērn, arī šogad pašvaldībā meklēti risinājumi, lai mazinātu izdevumus novada domes administrācijas, pašvaldības iestāžu un struktūrvienību uzturēšanai un ikdienas darbībai.

Algu fondam šogad atvēlēti 623 861 lats. Nolemts, ka Riebiņu novada domes un tās iestāžu darbinieki strādās apmaksātas 32 darba stundas nedēļā. Tāpat novada domes un tās iestāžu darbinieki vienu mēnesi gadā izmantos atvaļinājumu bez darba algas saglabāšanas. Nolemts, ka koplīgums ar domes darbiniekiem tiek izpildīts daļēji, paredzot izmaksas tajos punktos, kuru obligāta izpilde ir noteikta ar likumu. Tikpat liela summa kā pērn — 70 000 latu — paredzēta sociālo pabalstu izmaksai.

□□□

Apstiprinot budžetu, domes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns uzsvēra, ka ieņēmumi nodrošina pašvaldības pamatfunkciju izpildi. Tomēr līdzekļus racionāli un mērķtiecīgi izlietošanai nepārtraukti jāmeklē iespējas piesaistīt investīcijas un apgūt citus likumiskos ieņēmumu avotus.

Budžeta ieņēmumu lielākos finanšu resursus paredz saņemt kā dotāciju no izlidzināšanas fonda — 1 023 668 latu, kas, salīdzinot ar pērnā gadu, sarucis vairāk nekā par 50 000 latu. Ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa paredzēti 571 182 latu apmērā.

Gandrīz pusi ceļu fonda naudas apēdusi ziema

Šogad Riebiņu novads pašvaldības autoceļu uzturēšanai no valsts saņems mērķdotāciju tikai 117 549 latu apmērā. Tas ir tikpat, cik pagājušajā gadā, un trīs reizes mazāk nekā, piemēram, 2008. gadā, informē pašvaldības ceļu fonda speciālisti. Pie tam pašvaldība ir brīdināta, ka arī 2012. un 2013. gadā līdzekļu ceļu uzturēšanai nebūs vairāk kā šogad. Lauku ceļu infrastruktūrai tā ir katastrofa.

Kā skaidro novada ceļu fonda speciālisti, kopējais mērķdotācijas apjoms paredz ik mēnesi tērēt vidēji 9796 latus. Šogad smago klimatisko apstākļu dēļ gandrīz 40% līdzekļu nākas novirzīt ziemas uzturēšanas darbiem. Ziema vēl nav beigusies, bet pašvaldība jau pašlaik ir parādā uzņēmējiem par sniega tīrīšanu aptuveni 18 000 latu.

Otri lielākie tērpi ir ceļu greiderēšana vasarā. Paredzams, ka ceļu fondā atlikušās naudas

pietiks vien avārijas remontdarbu veikšanai — pavasarī iespējamo plūdu seku likvidācijai, jo būs jāremontē izskalotās caurtekas, jātīra grāvji un jāaizber izskalojumi, kā arī jālaista bīstamākās bedres asfalta segumos, bet uz grantētajiem ceļiem jāaizber bedres, izskalojumi un jālikvidē iesēdumi.

Līdzekļu izlietojuma sadaļās «Projektēšana» un «Administrēšana» tiek rezervēta nauda neparedzētiem gadījumiem, kad

avārijas remontdarbi jāveic, piesaistot citu komunikāciju apsaimniekotājus (piemēram, elektrība, sakari utt.) Šāda rezerve šogad tiek plānota nepilnu divarpus tūkstošu latu apmērā.

No ceļu (ielu) fonda rīcībā esošajiem gandrīz 120 tūkstošiem latu katra pagasta ceļu uzturēšanai atvēlēts finansējums atbilstoši to garumam un nozīmei: Galēnu pagastā — 21 700 latu, Riebiņu pagastā — 20 068 latu, Rušonas pagastā —

31 648 latu, Silajāņu pagastā — 15 902 latu, Siļukalna pagastā — 11 841 lats, Stabulnieku pagastā — 16 390 latu. Līdzekļi pagastiem tiek samazināti vai palielināti atkarībā no iepriekšējā gada bilances (tikuši pārtērēti vai ietaupīti).

Riebiņu novada ceļu fonda speciālistu prognozes liecina, ka šogad būs iespējams veikt tikai minimālus uzlabojumus, nekādi remontdarbi netiek plānoti.

AGLONAS NOVADĀ

Seminārā lauksaimniekiem stāstījis par jaunām iespējām

«Jaunas iespējas ienākumu gūšanai lauksaimniecībā» — uz bezmaksas semināru par šādu tēmu 16. martā Aglonas kultūras centrā tiek aicināti novada zemnieki, ar lauksaimniecību saistīto uzņēmumu pārstāvi, kā arī pašvaldības, valsts iestāžu darbinieki un praktizējošie veterinārārsti. Kā vēsta Aglonas novada domes interneta portāls, semināru interesentiem piedāvā Daugavpils un Šauļu (Lietuvas Republika) Universitāšu speciālisti.

Semināra laikā tiks pārrunāti dažādi jautājumi, piemēram — mazās zivsaimniecības (piemējas diķi) plusi un minusi, kā arī riski; lauksaimniecības kaitēkļi un meža kaitēkļi; netradicionālās uzņēmējdarbības nozares, tajā skaitā uzņēmējdarbība dārza plānošanā, kā arī garšaugu un ārstniecības augu audzēšana. Lekcijas vadīs šo nozaru speciālisti no Daugavpils Universitātes un Šauļu Universitātes. Savukārt pēc lekcijām notiks individuālas kon-

sultācijas. To laikā interesenti varēs uzzināt pavisam konkrētas lietas, saņemt atbildes un bez maksas veikt dažādas analīzes savu diķu zivīm, gaļai (trihinellozes kontrolei), augsnes paraugiem. Iepriekš gan visi tiek aicināti sazināties pa telefonu 26465530 vai rakstīt uz e-pastu folanta.bara@biology.lv.

Plānots, ka līdzīgi semināri notiks arī Jēkabpilī, Preiļos, Daugavpilī, Riebiņos, kā arī Lietuvā augstskolu īstenotā projekta ietvaros. Daugavpils Universitātes Sistemātiskās bioloģijas institūtā tiek īstenots projekts «Vienotais Universitāšu pētījumu un tehnoloģiju centrs uzņēmējiem lauku ekonomikas dažādošanai» Latvijas — Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2007. — 2013. gadam ietvaros kopā ar Šauļu Universitāti. Projekta teritorijas ir bijušie Krāslavas, Daugavpils, Jēkabpils un Preiļu rajoni Latvijā un Utenas, Panevežes un Šauļu rajoni Lietuvā.

Dubuļu ezera lomi

● Uzvarētājkomanda no Kastuļinas pagasta lepojas ar lielāko lomu — 10,5 kilogramiem zivju un pirmo vietu novada sacensībās.

26. februārī Aglonas novada Kastuļinas pagastā notika zemledus maksķerēšanas sacensības. Šajā pasākumā uz Dubuļu ezera ledus piedalījās gandrīz četrdesmit dalībnieku. Četras komandas astoņu cilvēku sastāvā coperja savus labākos lomu, informē Aglonas novada sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele.

Šķeltovas komandā piedalījās arī viena daiļā dzimuma pārstāve — Jūlija Vasiļjeva, kurai izdevās noķert 364 gramus smagu zivi. Visu sacensību laiku maksķerņnieki centās noķert vairāk un lielākas

zivis. Katra noķertā zivs bija par prieku sev un pārējiem. Sacensību beigās visi steidzās svērt lomu un mieloties ar gardajām un turpat gatavotajām pusdienām.

Lielāko zivi, kas svēra 861 gramus, noķēra Grāveru pagasta komandas dalībnieks Anatolijs Bižāns. Kopvērtējumā visvairāk zivju Kastuļinas komandai, 10,529 kg — 1. vieta. Vislabāk veicās šīs komandas dalībniekam Imantam Rudukam, kurš bija noķēris 2,250 kg zivju. 2. vietas ieguvēji — Aglonas komanda, zivju svars 8,924 kg. 3. vietā Grāveru komanda — 6,837 kg. Ceturtie palika Šķeltovas komanda — 6,101 kg.

LĪVĀNU 1. VIDUSSKOLA

● Aerobikas dienā Līvānu 1. vidusskolā.

Aerobikas diena — 14. reizi

Līvānu 1. vidusskolā jau 14. gadu pēc kārtas notika tradicionālā aerobikas diena. Skolas parlamenta sporta ministre Evija Ozola-Ozoliņa stāstīja, ka klases bija sagatavojušas astoņdesmito gadu tēmai atbilstošus priekšnesumus ar tajos gados iecienītajām dziesmām un klasiskās aerobikas soļiem. Skolēni ar saviem priekšnesumiem sacentās trijās klašu grupās: 5. — 7.

klase, 8. — 9. un 10. — 12. klase. Bet vēl pirms tam vecāko klašu skolēnus ar saviem priekšnesumiem ieliksvoja 3. un 4. klašu bērni. Aerobikas konkursā savās klašu grupās pirmās vietas ieguva 6.b, 8.b un 12.b klase. Balvas

saņēma arī skolnieces, kas palīdzēja sagatavot priekšnesumus jaunākajām klasēm. Titulu «Mis Aerobika» ieguva Anastasija Petrova, «Misters Aerobika» — Kristers Dukajskis. Pateicības un balvas bija godam nopelnījuši arī klašu audzinātāji, īpaši tie, kuri piedalījās priekšnesumos un, protams, sporta skolotāji Ineta Smilškalne, Leonīds Petkevičs, kā arī skolas parlamenta sporta ministrija. Līvānu 1. vidusskolas vecāku klubiņa simpātiju balvu — kausu — par lielisku priekšnesumu saņēma 4.a un 4.b klase, bet veikala «Rego» kausu — 10.b klase. Skola sirsnīgu paldies teica arī sponsoriem, kas atsaucīgi pildīja dāvanu fondu.

Šogad uz «Lustes dienu» skolā ieradās Viesītes vidusskolas deju kopas «Augšzemīte 1» un «Augšzemīte 2», Jēkabpils bērnu un jauniešu centra deju kopa «Delverēni», Salas kultūras nama jauniešu deju kolektīvs «Dūmiņš», Aglonas vidusskolas jauniešu deju kolektīvs, Stāmerienas un Litenes pagastu apvienotais deju kolektīvs «Poga». Protams, cieņus uzņēma Līvānu 1. vidusskolas un bērnu un jauniešu centra deju kolektīvs «Silava».

«Lustes diena» pulcēja dejotājus

Jau kopš pulksten 11.00 sākās aktivitātes skolas sporta zālē, kur notika atklāšanas parāde, iepazīšanās ar kolektīvu vizītkartēm, basketbola turnīrs, jautrās stafetes.

Pēc tam dejotāji ar koncertu iepriecināja skatītājus Līvānu novada kultūras centrā. Pat koncerta vadītāja «Zaķu mamma» atzina, ka dejotāji ir tik lieliski, ka spējuši viņas «trīs meitas» iemācīt dejot, par ko saņēma pateicības balvas un Līvānu 1. vidusskolas atzinības rakstus.

«Lustes dienas» izskaņā skolas zālē valdīja disko ritmi. Nākamā «Lustes diena» notiks pie kāda no «Silavas» draugu kolektīviem, bet pēc dažiem gadiem — atkal Līvānu 1. vidusskolā.

«Lustes diena» Līvānu 1. vidusskolai ir par tradīciju kļuvis notikums, un daudzi skolas absolventi, īpaši tie, kuri dejujuši deju kolektīvā «Silava», varētu dalīties jaukos un interesantos iespaidos no šī pasākuma. «Lustes diena» ikreiz pulcē vairākus deju kolektīvus, — gan tuvākos, gan no tālākām vietām, stāstīja Līvānu 1. vidusskolas direktores vietniece audzināšanas jomā Daiga Barkāne.

«Lustes dienas» izskaņā skolas zālē valdīja disko ritmi. Nākamā «Lustes diena» notiks pie kāda no «Silavas» draugu kolektīviem, bet pēc dažiem gadiem — atkal Līvānu 1. vidusskolā.

LĪVĀNU BĒRNU UN JAUNIEŠU CENTRS

● Skolēni eksperimentu konkursā — (no kreisās) Lāsma Neicenece, Raitis Černovs, Agija Batarāga, Anda Batarāga.

Skolēni eksperimentē

Līvānu novada bērni aktīvi piedalās Valsts izglītības satura centra konkursos, informē Līvānu bērnu un jauniešu centra izglītības metodiķe Aija Skarbiniece. Notika jauno vides pētnieku foruma «Skolēni eksperimentē» Līvānu novada kārtā. Tajā piedalījās četri autori ar interesantiem un pamatīgi izstrādātiem darbiem. Viena no viņiem bija Rožupes pamatskolas 4. klases skolniece Lāsma Neicenece (konsultante Inga Kūkusiņa) ar darbu «Nātru raibeņa pārziemošanas vietu izpēte». Trīs skolēni pārstāvēja Rudzātu vidusskolu. Sestklasnieks Raitis Černovs bija sagatavojis darbu «Putni manas mājas apkārtnē», 7. klases skolniece Agija Batarāga un 9. klases skolniece Anda Batarāga — darbu «Veseli ēduši». Šis darbs tika izvirzīts uz konkursa otro

kārtu, kas notiks 12. martā Rīgā, Latvijas Universitātes Ķīmijas fakultātē. Visi trīs Rudzātu skolēni konkursam gatavojās skolotājas Sandras Ziemeles vadībā.

Trešā vieta Latgales reģionā

Daugavpils kultūras un sporta centrā notika mūsdienu jaunrades deju konkursa Latgales kārtā. Līvānu novadu tajā pārstāvēja divas bērnu un jauniešu centra deju grupas: «22. kvartāls», kurā nodarbojas 1. — 4. klašu skolēni, kopskaitā 13, un 5. — 9. klašu grupa «Inter-Beatles», kurā iesaistījušies 17 dalībnieki. Vairāk nekā 50 deju grupu konkurencē «Inter-Beatles» ar deju «Mystery Night» ieguva trešo vietu, «22. kvartāls» ar deju «Pirāti» — ceturto vietu. Abas deju grupas vada Jevģenijs Butorins.

● Deju grupa «Inter-Beatles» kopā ar savu vadītāju Jevģeniju Butorinu.

Pedalījās Latvijas mazpulku konferencē

Līvānu novada mazpulki no Līvāniem, Jersikas un Rožupes kopā ar savām vadītājām Daci Rudzāti, Inu Smelceri un Aiju Usāni piedalījās biedrības «Latvijas mazpulki» konferencē «No čiekura līdz lietaskokam», kas notika Rīgā, Zemkopības ministrijā.

Konferencē tika sniegts pārskats par Latvijas Mazpulku darbību 2010. gadā un pārrunāti galvenie uzdevumi 2011. gadā. Viesu un atbalstītāju vidū bija arī zemkopības ministrs Jānis Dūkļavs, mazpulku draugi Aivars Berķis un Ēriks Hānbergs, zemnieku saimniecības «Ezerkauliņi» saimniece Kristīne Bru-

novska, Latvijas Jauno zemnieku kluba pārstāvji un citi sadarbības partneri.

Noskaidroti labākie skatuves runas meistari

Līvānu bērnu un jauniešu centrā notika IV Latvijas skolu teātru festivāla skatuves runas un literāro uzvedumu «Kustības turpinājums» Līvānu novada kārtā. Konkursa mērķis bija motivēt skolēnu teātrus radošām aktivitātēm liela mēroga pasākumos, veicinot kolektīvu mākslinieciskā līmeņa izaugsmi; sekmēt daudzveidīgu skolēnu pašapliecināšanos un radošu pašizpausmi teātra mākslā, veidojot izpratni

par savas darbības māksliniecisko un sociālo nozīmīgumu; novērtēt izglītības iestāžu teātru kolektīvu māksliniecisko līmeni. Atbilstoši skates nolikumam uz otro kārtu reģionā, kas notiks Daugavpilī 15. un 16. martā, Līvānu novadu skatuves runas konkursā var pārstāvēt divi dalībnieki, bet literāro uzvedumu konkursā — viens kolektīvs. Nolemts, ka uz Daugavpili dosies Līvānu 1. vidusskolas 3. b klases skolniece Anita Lipinika (skolotāja Anna Kārkle), 12. b klases skolniece Dana Tarasova (Ārija Baltmane), kā arī bērnu un jauniešu centra Rudzātu vidusskolas teātra pulciņš, ko vada Iveta Kārkle, ar literāro uzvedumu «Gliemežītis — rīteņbraucējs».

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

Meža dzīvniekiem smagā ziema vēl turpinās

Lai gan sals, šķiet, atkāpies, sniega vēl ir pārpārēm. Tāpēc teikt, ka meža iemītnieki būtu veiksmīgi pārziemojuši, ir pārāgri. To atzīst arī Valsts meža dienesta Dienvidlatgales virsmežniecības Preiļu mežniecības mežzinis Elmārs Skuķis.

Kopā ar vietējo mednieku kolektīvu biedriem mežniecības darbinieki jau kopš rudens ir gādājuši par to, ka dzīvnieki tiktu pie papildus barības, spētu izturēt smagos klimatiskos apstākļus un sagaidītu pavasari pēc iespējas spēcīgāki un veselāki. Lielākā daļa mednieku kolektīvu savās medību platībās ierīkojuši barotavas, kurās brokastu, pusdienu un vakariņu galds stīrnām, mežacūkām regulāri tiek papildināts.

Piebaro kopš rudens

«Barotavas sāka darboties kopš novembra sākuma ar mērķi piesaistīt dzīvniekus noteiktai teritorijai,» stāsta E.Skuķis. «Taču tādā gadījumā barotavu ierīkotājiem ir jāsaprot — ja esat sākuši, tad arī jāturpina, jo dzīvnieki pierod. No pieredzes esam pārliecinājušies, ka vietējo mežu iemītniekiem vislabāk garšo graudi — kvieši, auzas, mieži. Taču vēl lielākā cieņā un par īstu delikatesi tiek atzīti kukurūzas graudi

un zirņi. It īpaši tie garšo mežacūkām. Dodam arī kartupeļus, skābsienu, kas labi patīk stīrnām.»

Mežzinis stāsta, ka piebarošanai tiek izmantoti nevis pārpalikumi, bet labi graudi. Tos mednieki audzē gan paši, gan iepērk no citiem lauksaimniekiem. Pateicību viņš izsaka tiem, kuri graudus un citu barību dzīvnieku piebarošanai atdod bez maksas.

Tiesa, ne visi mednieku kolektīvi nodarbojas ar piebarošanu savās medību teritorijās. Par meža iemītniekiem ik gadus centīgi gādā tādi mednieku kolektīvi kā «Cauna», «Dublets», «Meža avotiņš» un citi.

Bargās ziemas var izmainīt faunu

«Tik bargā ziemā kā aizejošā, kad sniegs ir dziļš, dzīvniekus pietiekami pabarot nav iespējams. Cilvēki tikai palīdz uzturēt dzīvības procesus, kas nodrošina faunas saglabāšanos,» teic E.Skuķis. «Pagājušajā gadsimtā arī bija ilgstoši periodi ar ļoti dziļām ziemām. Tad Latgales mežos mežacūku praktiski nebija, šie dzīvnieki pie mums ienāca tikai piecdesmitajos gados. Ja tādi klimatiskie apstākļi kā pēdējos gados turpināsies, prognozēju, ka sāksies atgriezenisks process — mežacū-

kas pamazām izzudīs, pakāpeniski pārvietoties uz reģioniem, kur ziemas *mīkstākas* un sniega mazāk.»

Skaidrojot iespējamās pārmaiņas, speciālists saka, ka problemātiska būšot arī stīrnu populācijas saglabāšanās, jo šiem skaistajiem un graciozajiem dzīvniekiem bargo ziemu dēļ var rasties nopietnas veselības problēmas: «Stīrnas ir *iekodētas* tā, ka guļvietu tās labprātāk ierīko uz zemes. Guļot sniegā, tās var saslimt, dabūt dažādas elpošanas ceļu kaites, kas populācijai par labu nenāks.»

Kas tādā gadījumā nāks vietā? Latvijā var atkārtoties Skandināvijas variants. Piemēram, Zviedrijā tikai nelielā rietumu reģiona daļā mežos mīt mežacūkas, stīrnas, citur šo dzīvnieku nav bargo klimatisko apstākļu dēļ. Vienīgā cerība, ka brīvo vietu aizņems aļņi. Šiem lielajiem dzīvniekiem sniegotas un aukstas ziemas nāk tikai par labu. Vasarā aļņi pārtiek no krūmāju zemākajiem zariņiem, bet ziemā mēljojas ar augstākajiem krūmu un koku zariem.

Situācija būs skaidra vasaras sākumā

Dabā jūtamas pavasara vēsmas, taču medību speciālists saka — kā dzīvnieki

būs pārziemojuši, grūti prognozēt. «To varēs pateikt tikai vasaras sākumā. Pagājušā gada pieredze rāda, ka stīrnas masveidā gāja bojā martā, aprīlī un pat maija sākumā. Ziemas sākumā bojā gājušo dzīvnieku bija maz, vienīgi tik, cik saplosīja klaiņojošie suņi. Vēlāk, pavasarī, novārgušie dzīvnieki krita no slimībām.»

Līdzīga situācija varētu būt arī šogad. E.Skuķis saka, ka pagaidām stīrnu genofonds nav cietis. Izdzīvoja stiprākie un veselākie dzīvnieki. Taču, ja līdzīgi apstākļi turpināsies arī nākamajos gados, situācija var mainīties.

Postījumus nodara klaiņojošie suņi

Dienvidlatgales virsmežniecības Preiļu mežniecības mežzinis E.Skuķis uzsver, ka medību speciālistiem, pašvaldību atbildīgo dienestu pārstāvjiem un policijas darbiniekiem lielāka uzmanība būtu jāpievērš klaiņojošo suņu izķeršanai. To laukos savairojies daudz, pulcējoties baros, viņi nodara lielu kaitējumu. Pēc ziemas novārgušās stīrnas tiek saplosītas. Lai gan bijušā Preiļu rajona teritorijā vairākos mežu masīvos manīti arī vilki, to nodarītais posts nav tik ievērojams.

Meža iemītnieku ikdiena kādā barotavā. Fotomirkļi

Kāda Preiļu mežniecības teritorijā darbojošās medību kolektīva biedri ierīkojuši ne vien barotavu meža dzīvniekiem, ko regulāri papildina ar dažādām gardām lietām, bet iegādājušies un uzstādījuši infrasarkanu staru fotokameru, lai pārliecinātos, kā viņu pasniegtais mielasts garšo. Izrādās, brokastīs, pusdienās un vakariņās (tās gan ielgst līdz nākamā rīta gaismai) te sarodas ne vien mežacūkas un stīrnas, ar graudiem labprāt cienājas arī zvirbuli un siļi.

027F 03:52:03PM 02/23/2011 0006 M1

● Pēcpusdiena, pulksten 15.52. Tikko no barotavas aizlidojuši siļi. Laikam sadzirdēja, ka tuvojas rukšu bars. Putniem gužas pilnas ar graudiem, līdz nākamajai dienai varēs droši lidināties pa meža klajumiem. Toties mežacūku pulciņš, šķiet, krietni izsalcis un uz ātru roku iekož, ko cilvēki sarūpējuši.

025F 04:49:15PM 02/23/2011 0015 M1

● Diena tuvojas vakaram, pulksten 16.49. Kaut kur tuvējā biežoknī dienu pārlaidušas, barotavā iegriežas stīrnas. Pieklājīgi kaimiņi būdami, mežacūkas barotavas teritoriju atstājušas jau iepriekš. Neies jau uzturēties pie viena galda ar tādiem garkājainiem radījumiem.

008F 12:38:26AM 03/01/2011 0088 M1

● Nakts. Pulksten 0.38. Jau kuro stundu atkal dziro mežacūkas. Barā vairākas krietnas sivēnmātes, iepriekšējā metiena cūcēni (tiem gan muguriņas tādās paplānas, laikam rudeni nav varējuši pietiekamu taukuma kārtiņu uzkrāt). Nakts laikā krustu šķērsu izstaigāta visa barotavas teritorija, izraknātas malu maliņas.

003F 06:26:53AM 03/01/2011 0127 M1

● Aust jauna diena. Pulksten 6.26. Uz brokastīm atgriežas stīrnas. Protams, pa nakti ēdamais krietni sarucis. Taču, ja graudu nav, turpat tuvumā vēl pusapēsts skābsiena rulons. Ir gan tie cilvēki malači!

Skolu sacensībās noskaidrotas labākās volejbola komandas

Riebiņu novadā risinājās Preiļu, Līvānu, Riebiņu, Vārkavas un Āglonas novadu skolu sporta spēles volejbolā. Galēnu pamatskolas sporta hallē sacensības notika 1997./1998. un 1995./1996. gadā dzimušiem zēniem un meitenēm, savukārt Riebiņu vidusskolas sporta zālē sacentās 1992. — 1994. gadā dzimuši vidusskolēni. Pamatskolēnu sacensībās vecākais tiesnesis bija Jānis Upenieks, vecākajā grupā spēles organizēja Riebiņu novada sporta skolotāju metodiskās apvienības vadītājs Anatolijs Isajevs. Savās vecuma grupās meiteņu konkurencē par labākajām volejbolistēm atzītas Preiļu 1. pamatskolas un Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēknes, zēnu komandu sacensībās uzvarēja Jaunsilavas un Galēnu pamatskolu, kā arī Preiļu Valsts ģimnāzijas sportisti.

Starpnovadu skolu sporta spēļu sacensību volejbolā uzvarētāji

1997./1998. g. dz. meitenes

1. vieta — Preiļu 1. pamatskolas komandai: Anna Svetlova, Renāte Kozure, Renāte Malnāča, Beāte Petrova-Kolosova, Arta Egļite, Krista Šķēpa, Sandra Gžibovska, Oļesja Medvedjeva (sk. Jānis Ondzulis).

2. vieta — Līvānu 2. vidusskolas komandai: Lita Bork-Ržečicka, Ilona Bogdanova, Viktorija Lipivka, Aļesja Petrova, Anna Mariņaka, Karīna Kiseļova, Aleksandra Dubovska, Viktorija Bataļina (sk. Larija Carjova).

3. vieta — Jaunsilavas pamatskolas komandai: Terēze Ancāne, Marta Čečis, Rīgonda Grakoļsja, Marta Bulāne, Dana Kirilova, Renāte Eņiņa, Megija Putene, Valentīna Šišlova, Angelina Havrova (sk. Vita Školina).

1995./1996. g. dz. zēni

1. vieta — Preiļu 1. pamatskolas komandai: Anastasija Caica, Laura Vilcāne, Ilze Šņepste, Jekaterīna Čulkova, Laima Mukāne, Kristīne Li-

● Galēnu pamatskolas zēnu – uzvarētāju komanda 1995.-1996. g. dz. grupā.

tavniece, Kristiāna Upeniece, Anželika Ivanova, Renāte Vaivode, Rūta Vucāne (sk. Jānis Ondzulis).

2. vieta — Līvānu 1. vidusskolas komandai: Anete Trakša, Ieva Kukoja, Laura Melņikova, Kristiāna Balode, Alina Siņicina, Kristīne Vjakse, Sanda Novicka, Laura Vilcāne (sk. Leonīds Petkevičs).

3. vieta — Dravnieku pamatskolas komandai: Beāte Pudule, Kristiāna Zvērūle, Marita Pudule, Edīte Balckare-Kalniņa, Aiga Čaunāne, Rasma Maliņa, Lienīte Kupra, Valērija Vinogradova (sk. Guntis Belkovskis).

1997./1998. g. dz. zēni

1. vieta — Jaunsilavas pamatskolas komandai: Dāniels Ancāns, Egils Smiļskalns,

Andis Krupko, Vladislavs Baraņņenkovs, Linards Baltmanis, Edgars Paeglis, Mārtiņš Baltmanis, Dmitrijs Čubrevičs (sk. Vita Školina).

2. vieta — Dravnieku pamatskolas komandai: Raivis Puduls, Māris Paldiņš, Leonīds Bazulevs, Rolands Brics, Gatis Saimnieks, Andis Stabulnieks, Ilze Pudule, Sandis Upenieks (sk. Guntis Belkovskis).

3. vieta — Preiļu 1. pamatskolas komandai: Iļja Mitrofanovs, Emīls Seilis, Kārlis Sondors, Vitālijs Šebeko, Nauris Vigulis, Lauris Stabulnieks, Aivis Daņčauska (sk. Ilmārs Madelāns).

1995./1996. g. dz. zēni

1. vieta — Galēnu pamatskolas komandai: Inguss Stafeckis, Vladislavs Lipatovs, Artis Pudulis, Ainis Broks, Artūrs Čaunāns, Artis Seima-

novs, Edgars Stafeckis, Edgars Mičulis (sk. Jānis Upenieks).

2. vieta — Preiļu 1. pamatskolas komandai: Kaspars Kvjatkovskis, Raivis Pastors, Artis Bulmeisters, Raivis Smagars, Agris Pugainis, Linards Šmeiksts, Ivars Podskočevs, Sandis Švarnovičs (sk. Jānis Ondzulis).

3. vieta — Riebiņu vidusskolas komandai: Ruslans Danilovs, Viktors Maslobojevs, Kristaps Pastars, Arturs Viškērs, Guntis Gorins, Edgars Stabulnieks (sk. Anatolijs Isajevs).

Vidusskolu grupas (1992.-1994. dz. g.) sacensības notika Riebiņu vidusskolas sporta zālē.

1992./1994. g. dz. jaunieši

1. vieta — Preiļu Valsts ģimnāzijas komandai: Evīta Gribuška, Iluta Urka, Lāsma Pelše, Ingūna Šņepste, Sintija Ondzule, Ieva Griubste, Katrīna Strode, Anžela Staškeviča (sk. Aina Leikuce).

2. vieta — Preiļu arodvidusskolas komandai: Laura Mežinska, Līga Mūrniece, Tatjana Kitajeva, Natālija Kalniņa, Evija Šimalūna, Dana Īspētere, Santa Gavare, Lāsma Griubste (sk. Valērijs Ameljohins).

3. vieta — Līvānu 1. vidusskolas komandai: Samanta Ziemele, Santa Patmalniece, Arta Buceniece, Kintija Lazdāne, Armands Vilcāne, Alise Trakša, Sigita Sola, Airisa Oļšauska (sk. Leonīds Petkevičs).

1992./1994. g. dz. jaunieši

1. vieta — Preiļu Valsts ģimnāzijas komandai: Juris Vaivods, Jānis Lozda, Edgars Vanags, Guntis Rubenis, Mārtiņš Šmuksts, Jānis Baško, Jānis Šķēps, Toms Vucāns (sk. Felikss Pušņakovs).

2. vieta — Līvānu 1. vidusskolas komandai: Mārtiņš Jelisejevs, Lauris Priede, Krišjānis Kundziņš, Elvijs Nešpors, Imants Vilciņš, Edgars Doļņikovs, Raitis Doļņikovs, Jānis Jačmenkins (sk. Leonīds Petkevičs).

3. vieta — Riebiņu vidusskolas komandai: Ruslans Danilovs, Romāns Harlamovs, Sandis Stuburs, Jānis Zaharovs, Edgars Čevilevs (sk. Anatolijs Isajevs).

Distanču slēpošanai ideāli laika apstākļi

Daba bija parūpējusi par ideāliem laika apstākļiem, kad februāra nogalē Čēsīs – Priekuļu biatlona un slēpošanas sporta kompleksā — norisinājās LSVS 48. sporta spēles distanču slēpošanā. Viegls minuss, spoža saulīte, ideāla slidamība, lieliski sagatavotas trases un tā labvēlīgā gaisotne, kas parasti valda sporta veterānu sacensībās – tie bija faktori, kas vakarpusē ļāva pateikt – lieliski pavadīta diena!

Preiļu novada sporta pasākumu organizators Leonīds Valdonis informē, ka novada komanda startēja pilnā un gandrīz varētu teikt labākajā komplektācijā. Nepiedaloties Daugavpils pilsētas komandai, galarezultātā no Latgales esam labākie!

S45+ grupā Digna Prodniece 2,5 km distanci veica 9 minūtēs un 38 sekundēs – 7. vieta, V70+ Alimpijs Rikovs tajā pašā distancē ar 11 min.16 sek. — 5. vietā. 5 km distance S35+ grupā Ivetai Belousovai pakļāvās 19 min 24 sek. — 7. vieta, Sandim Šķēpam V45+ grupā 16 min.43 sek. — 17. vieta, Leonīdam Valdonim V50+ grupā

● Preiļu novada komanda pēc stafešu slēpojuma 4 x 2 kilometru distancē. Attēlā no kreisās – Aivars Ukins, Iveta Belousova, Digna Prodniece un Leonīds Valdonis.

15.09 – 4. vieta, Andrim Tulam V55+ grupā 15.07 – 5. vieta.

Jaunāka gadagājuma puīši mēroja 10 km distanci, V35+ grupā Kaspars Pinups — 24 min. 38 sek. un 9. vieta, Aivars Ukins V40+ ar 24 min. 28 sek. — 11. vieta, bet Aleksandrs Bogdanovs ar 28 min. 52 sek. — 14. vietā tajā pašā grupā. Pēc mazas atelpas

sekoja 4 x 2 km stafešu slēpojumi, kur komandas kopējais gadu skaits nevarēja būt mazāks par 175 un startēja divi vīrieši un divas sievietes. Preiļu novada komanda ar Leonīdu Valdoni, Dignu Prodnici, Ivetu Belousovu un Aivaru Ukinu sastāvā ierindojās 10. vietā. Tāda vieta arī kopvērtējumā.

Kausu izcīņa vieglatlētikā telpās

Noslēgumam tuvojas 2011. gada ziemas sezona vieglatlētikā telpās. 25. februāra pēcpusdienā Rīgas vieglatlētikas manēžā uz sezonas vienām no pēdējām sacensībām pulcējās kausu izcīņas dalībnieki, kuru vidū bija arī Preiļu novada sportisti.

Tā, startējot 1995. gadā dzimušo un vecāku grupā, visaugstāko vietu izcīnīja Dairis Riņčs tāllēkšanā – ar rezultātu 6 metri 54 cm ierindojoties 6. vietā. Turpat arī Ronalds Vucāns kārtslēkšanā

— 4 m 20 cm – 7. vieta un Toms Kunakovs, jūdzes skrējienā uzrādīt laiku 4 min. 42,85 sekundes, — 8. vietā. Jānis Sondors tāllēkšanā ar 6 m 30 cm 11. vietā un 60 m skrējienā rezultāts 7,67 sekundes garantēja 19. vietu.

Sacensībās 1996.-97. gados dzimušo grupā startēja arī trīs mūsu atlēti – Preiļu 1. pamatskolas audzēkņi. Jūdzes skrējienā Anna Svetlova, veicot distanci 5 min. 56,05 sekundēs, ierindojās 2. vietā. Pielāgīgi rezultāti arī Kār-

lim Sondoram – 7. vieta 60 m skrējienā – 8,14 sekundes un 11. vieta tāllēkšanā ar 5 m 24 cm tālu lēcieni. Vinetas Haritonovas varējums – 60 m — 9,09 un 5. vieta, bet tāllēkšanā 4 m 20 cm un 9. vieta.

Vieglatlētiem ziemas sezonā atliek pēdējais starts ar atrādišanos pašmāju līdzjutējiem – **19. martā Preiļu novada kausu izcīņā vieglatlētikā telpās** un tad jau var ar pilnu krūti gatavoties vasaras sezonai.

Volejbolistes spēlēs Preiļos

13. martā Latvijas jaunatnes čempionāta (LJČ) volejbolā 1. līgas "C1" grupas 1996./1997. dz. g. meiteņu priekšsacīkšu noslēguma posms norisināsies Preiļu BJSS sporta zālē. Ar savas komandas veiksmīgo startu un lielisko sacensību organizāciju esam nopelnījuši izšķirošās spēles par iekļūšanu finālā redzēt Preiļos.

Soreiz Preiļos viesosies spēcīgās Rīgas volejbola skola (RVS-2) un Daugavpils BJSS komandas, kuras savā starpā izspēlēs priekšsacīkšu uzvarētāju godu, kā arī Limbažu, Salacgrīvas novadu sporta skolas komanda, kuru apspēlējot mūsu Preiļu BJSS stabili iekļūst LJČ finālpiecīnēkā.

Nedaudz saspringtā situācija turnīra tabulā neļauj mūsu meitenēm atslābināties. Pēc treneres Zojas Jakimovas sacītā, mēnesi ilgusi gripas epidēmija pamatīgi izjaukusi treniņu grafiku. Pēdējās trīs nedēļās meitenes praktiski nav trenējušās. Tomēr izcīnītie punkti iepriekšējā posma sacensībās Zvejniekiemā, kad ar otro sastāvu tika apspēlēta RVS-3 un zaudēts Zvejniekiemam, pieļauj pat zaudēt.

Meitenes ir kareivīgi noskaņotas. Soreiz pretiniecēs turnīra līderes RVS-2 un visas iespējas zaudējušās Limbažu, Salacgrīvas novadu sporta skolas audzēknes. Ja meitenes pēc slimošanas spēš atpūties un komanda būs pilnā sastāvā, domājam, ka spēsim rīdzinieciem sagādāt ne mazums galvassāpju!

Spēles noritēs Preiļu BJSS sporta zālē:

plkst. 11.00	PREIĻI : LIMBAŽI
plkst. 12.30	DAUGAVPILS : RĪGA
plkst. 14.00	PREIĻI : RĪGA
plkst. 15.30	DAUGAVPILS : LIMBAŽI

A.Upenieks

Turpinās veterānu aktivitātes

Februāra pēdējā sestdienā pulcēja sporta karalienes vieglatlētikas piekritējus uz LSVS 48. sporta spēlēm vieglatlētikā telpās Rīgas sporta manēžā. Sacensības kuplīnāja arī Lietuvas sporta veterāni, informē sporta pasākumu organizators Leonīds Valdonis.

Preiļu novada vieglatlētikas veterānu saimi pārstāvēja Normunds Ivzāns, kurš 3000 m soļošanā izcīnīja uzvaru V40+ grupā ar rezultātu 14 min. 34 sekundes, un Ivars Grandāns tajā pašā vecuma grupā 60 m, ar rezultātu 8,0 izcīnot 4. vietu un 200 m ar 27,5 sekundēm ierindojoties 5. pozīcijā. Tas piedod Ivaram vēl tikai lielāku apņēmību visā nopietnībā gatavoties vasaras sezonai, kur vieglatlētikas sporta veterānu saimi gaida plašs sacensību kalendārs un vēlme uzlabot rezultātus.

Jūnija sākumā mūsu novada sporta veterāni tiek gaidīti uz Līgu un Jāņu sporta veterānu atklātajām sacensībām BJSS stadionā!

DAUGAVPILS

Timofejs — runcis zābakos

Pavasara pirmajā dienā — 1. martā — tika atzīmēta Starptautiskā kaķu diena. Var uzskatīt, ka šis datums apstiprina tautā iesakņojušos uzskatu, ka marts ir runču dziesmu un kāzu laiks. Taču svētku dibinātājiem bija cits mērķis — atgādināt visai pasaulei, ka katram murrātājam jābūt savām mājām.

Ir daudz stāstu par to, ka kaķi laimīgi atraduši savus saimniekus un mājokli, tai skaitā, — arī Daugavpili. Daudzi pilsētnieki vienā no centra veikalos droši vien ir ievērojuši neparastu «preci». Pūkains kamoliņš te ērti iekārtojies un klusiņām guļ vienā no visredzamākajām vietām apavu veikalā. Lai kaķi neiztraucētu, kāds iedrošinās to uzmanīgi noglaudīt, kāds vienkārši klusi apsēžas blakus, lai uzlaikotu apavus. Ne jau katrs kaķu cilts pārstāvis tik ļoti uzticas cilvēkiem un ir drošs, ka viņam nenodarīs pāri. Taču kādreiz Timofejs uzvedās pavisam citādi.

Kaķa saimniece Klaudija izstāstīja savu miluļa dzīvesstāstu. Uz dzīvi veikalā Timofejs apmetās pirms pieciem gadiem — atnāca no ielas un vairs negāja prom.

● Timofejs ir atradis savas mājas.

Sākumā darbinieki viņu tikai baroja, pēc tam iedeva vārdu. Kaķis uzturējās veikalā arvien ilgāk un ilgāk, pakāpeniski pierada pie cilvēkiem. Savstarpēja pieķeršanās un uzticība auga, un drīz vien Timofejs vei-

kalā sāka justies gluži kā mājās. Kaķis izvēlējās vairākas vietas, kur viņam patīk — radiatorus, kārbu un vismiļāko vietu, kas, protams, ir sēdekļis apmeklētājiem. Laukā viņš dodas kopā ar pircējiem, arī at-

UZZIŅAI

Starptautisko kaķu dienu 2004. gadā izsludināja Maskavas kaķu muzejs ar ANO atbalstu.

griežas kopā ar viņiem.

Kaķis nakšņo Klaudijas mājās. Tiesa, šeit viņš nav karalis, jo īpašnieces troni sen ieņēmusi Murka. Arī viņa kādreiz sajuta, ka veikalā gaida mīlas rokas un maigi vārdi, un nekļūdījās. Pieklūdusi kaķene jau desmit gadus ir visu milule. Droši vien tāpēc Timofejs un Murka nekādi nespēj sadalīt saimnieku mīlestību un pastāvīgi konkurē. «Mēs sapņojam par to, ka viņi kādreiz varētu sadraudzēties,» cer saimniece.

Klaudija stāsta, ka viņas mājās vienmēr bijuši kaķi un suņi, un vienmēr sāp sirds, redzot klaiņojošus dzīvniekus. Netālu no veikala dzīvo pensionāre Regina, kura par savu naudu ne tikai baro dzīvniekus, kuri palikuši bez pajumtes, bet arī tos sterilizē. Veikala kolektīvs par viņu sajūsminās un novēl, lai pasaulē būtu pēc iespējas mazāk kaķu un suņu, kuriem nav saimnieka. Jo par mājdzīvniekiem viņus ir pārvērtuši cilvēki.

«Augšdaugavu» iekļauj UNESCO Pasaules mantojuma Latvijas nacionālajā sarakstā

UNESCO Pasaules mantojuma Latvijas nacionālajā sarakstā iekļauta nominācija «Aizsargājamo ainavu apvidus «Augšdaugava», Kuldīgas vecpilsēta Ventas senleja, Grobiņas arheoloģiskais ansamblis, informēja UNESCO LNK konsultante Liene Krīvena.

UNESCO Pasaules mantojuma Latvijas nacionālais saraksts ir izveidots, lai izceltu, apzinātu un popularizētu Latvijas kultūras

un dabas mantojumu, kam UNESCO Konvencijas par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību izpratnē ir īpašas nozīmes universāla vērtība Latvijas, Eiropas un pasaules mantojuma kontekstā un kas ir aizsargājams un nododams nākamajām paaudzēm.

Latvija Konvencijai par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību pievienojās 1995. gadā, un šobrīd UNESCO Pasaules dabas un kultūras mantojuma sarakstā ir divi ieraksti no mūsu valsts: Rīgas

vēsturiskais centrs (iekļauts 1997. gadā) un Strūves ģeodēziskais loks (starptautiski nominācija, iekļauta 2005. gadā).

Pārējās nominācijas, kas tika iesniegtas UNESCO Pasaules mantojuma Latvijas nacionālajam sarakstam — Daugavpils domes nominācija «Daugavpils (Dinaburgas) cietoksnis» un Līgatnes novada domes nominācija «Līgatnes papīrfabrikas ciemata vēsturiskais centrs» — un šoreiz netika iekļautas, eksperti kopumā ir atzinuši kā tādas, kas prezentē nozīmīgas kul-

tūrvēsturiskas vietas un vērtīgus objektus. Eksperti uzsver nepieciešamību detalizētāk izvērst pamatojumu un argumentāciju nominētās vietas atbilstībai īpašas nozīmes universālās vērtības kritērijiem, kā arī pilnveidot vietas saglabāšanas un pārvaldības plānus, nodrošinot plašāku sabiedrības iesaistību. Minētās divas nominācijas ir acinātas pilnveidot pieteikumus un atkārtoti iesniegt tos Pasaules mantojuma Latvijas nacionālajam sarakstam.

«Latgales Laiks»

LUDZA

Varēs mācīties gatavot senos ēdienus

Buļbu bliņi ar škvarkom, ašņa dasys, asušky, zacerka, murcovka — šos Latgalē kādreiz ierastos ikdienas ēdienus jaunā un pat vidējā paaudze nav garšojuši. Piemirsušies arī senie ēdienu nosaukumi.

Tieši tāpēc, lai saglabātu senās tradīcijas, lai pārņemtu no tām mūsu dienām derīgo, jau vairākus gadus Latvijas Kultūrizglītības un nemateriālā mantojuma centrs rīko Tradicionālo prasmju skolu.

Četras sestdienas — 5., 12., 19. un 26. martā — divpadsmit vietās Latgalē bezmaksas nodarbībās pie meistariem varēs apgūt dažādas praktiskas iemaņas: Adamovā — zirglietu gatavošanu, Aglonā — kokgriešanu, Ludzas Amatnieku centrā — cimdu adīšanu un velteņu velšanu, Zvirgzdenes pagasta Mazajos Lītavniekos — latgaliešu tradicionālo ēdienu gatavošanu.

Soreiz vairāk par to, kas notiks Mazo Lītavnieku Krūmāju mājās.

Pieredzējusī saimniece dalīsies prasmēs

Krūmāju mājas atrodas Zvirgzdenes pagastā, pāris kilometrus aiz Cirmas pamatskolas Bērzgales virzienā. Te dzīvo Skruļu ģimene. Saimniece Janīna ar ku-

lināriju saistīta kopš 16 gadu vecuma. Pa šo laiku viņa iemācījusies gatavot visdažādākos ēdienus: gan svētku galdam, gan darbdienām, gan mūsdienīgus, gan vecmāmiņu gatavotos. Janīna piekrita prasmju skolas organizatoru piedāvājumam vēltīt šīs četras pavasara sestdienas, lai arī citiem iemācītu mazu daļiņu no tā, ko prot pati.

Janīna ir dzimusi mežvidietē. Kuplajā ģimenē rocība nebija liela. Janīna domā: tieši tas, ka Latgalē cilvēki dzīvoja pieticīgi, noteica arī ēdienu izvēli. Vēl tagad Janīnai ne pārāk garšo silķes — bērniībā mazo ķilavu tā atēdusies, ka to garša, šķiet, mutē palikusi vēl joprojām.

Murcovka, kartupeļi ar linsēklu eļļu, grīziņu (kāļu) sautējums — tie visi savukārt ir gavēņa ēdieni. Gaļu tad neēda un nevarēja arī atļauties. Cūku taču kāva vienreiz gadā. Ziemassvētkos bija desas — gan putrainu, gan gaļas. Lieldienās — cepetis. Kāds gaļas gabals bija ietaupīts lielajiem darbiem, spēķis sasālīts, lai pietiktu visam gadam. Kauliņi noderēja zupai.

Ierasti bija piena produkti. Piemēram, biežiens ar sviesta kārtu virsū bija sātīgs gardums. Kartupeļus gatavoja visdažādākajos veidos. Kartupeļu neražas gads bija tas pats, kas bada gads. Visi ēdieni, ko gatavoja, bija vienkārši, bet sātīgi.

Tagad ir lielākas iespējas, sarežģītākas ēdienu receptes, bet nav jāaizmirst arī senie ēšanas paradumi.

Profesionālās iemaņas Janīna sāka apgūt, kad 16 gadu vecumā kļuva par pavāra mācekli Viļānu ēdnīcā. No turienes viņu aizsūtīja mācīties uz kulinārijas skolu Kuldīgā. Tā bija laba skola, un mācībās Janīnai veicās. Lielajā rūpnīcas «Vulkāns» ēdnīcā jauniņā pavāre varēja aizvietot pieredzējušos kolēģus.

Pēc neilga laika viņa jau vadīja jaunierīkoto un tam laikam moderno Sakstaga ēdnīcu. Apredzējusies Janīna dzīvoja vīra mājās Zvirgzdenes pagastā. Drīz atbrīvojās pavāra vieta Cirmas pamatskolā. Šis darbs bija visam mūžam.

— Pavāra darbs ir fiziski smags. Visu dienu uz kājām. Skolā tolaik mācījās līdz pat 150 bērniem. Kanalizācijas un ūdensvada nebija. Malkas plīts. Skolā bija arī internāts. Darbdiena izvērtās gara, — atceras Janīna.

Skolas ēdnīcā bija visai nedēļai sastādīta ēdienkarte, toties kāzām, jubilejām galdu klājot, saimniece varēja izvērsties. Tieši šādas viesības gatavojot, atklājās saimniece talants. Varbūt daudzi vēl atceras savdabīgās tortes: celmu ar sēnēm apkārt, bērza blūķi ar iecirstu cirvi un vēl citas garšīgās lietas, kas bija ne vien ēdamas,

bet arī ar acīm baudāmas.

Kalniem cepti visdažādākie saldumi, vārītas gaisīgās rožīnas un sēnītes.

Janīna gatavoja pildītas cūku kājas un izdomāja vēl citus ēdienus. Saimniece slava gāja viņai pa priekšu.

Pašlaik viesību rīkošana mājās ar saimnieču pieaicināšanu jau ir ļoti reta parādība. Daudz kas galdam tiek nopirkts veikalā gatavs.

Tas būs pārsteigums arī jums, ja atbrauksiet pie Janīnas kādā no marta sestdienām. Noteikti iemācīsieties arī ko jaunu. Iepriekš jāpiesakās pa tālruni 26187020 vai 65700836, jo nelielajā virtuvītē var strādāt ne vairāk kā 10 cilvēki. Lai nevajadzētu maldīties, jūs sagaidīs pie Cirmas skolas.

Gaida velteņu meistaros

Ludzas Amatnieku centrā pieredzējušas cimdu adītājas pastāstīs savus amata noslēpumus. Pirmo reizi te mēģinās veļteņus, izmantojot Baltkrievijā gūto pieredzi. Ja kādam no lasītājiem ir šis prasmes, lūgums zvanīt uz Amatnieku centru. Arī uz cimdu adīšanas un velteņu velšanas nodarbībām jāpieteicas iepriekš pa tālruni 29467925.

Izmantojiet piedāvātās iespējas.

«Ludzas Zeme»

Latvijā ieviesīs jaunas transportlīdzekļu kategorijas

Plānots, ka no 2013. gada Latvijā tiks ieviestas jaunas transportlīdzekļu kategorijas mopēdiem un motocikliem.

To paredz valdībā atbalstītie grozījumi Ceļu satiksmes likumā, kuru izstrādes nepieciešamību noteikusi jauna Eiropas Savienības Direktīva par vadītāja apliecībām. Direktīvas mērķis ir harmonizēt transportlīdzekļu kategorijas un apliecības ES, tādējādi veicinot satiksmes drošību, informē Satiksmes ministrijas sabiedrisko attiecību speciāliste Elina Balgalve.

Likumprojekts papildināts ar divām jaunām transportlīdzekļu vadītāju apliecību kategorijām — AM un A2. Vienotā ES kategorija AM aizvieto Latvijas nacionālo kategoriju M, kas apzīmē mopēdus, bet A2 kategorijā ietilps motocikli, kuru jauda nepārsniedz 35 kilovatus, jaudas attiecība pret svaru nepārsniedz 0,2 kilovatus uz kilogramu un kuri nav atvasināti no transportlīdzekļiem, kuru jauda ir vairāk nekā divas reizes lielāka. Lai iegūtu A2 kategorijas vadītāja apliecību, personai jāsaņemas 18 gadu vecums.

Savukārt A kategorijas bez iepriekšējas motociklu vadīšanas pieredzes, kā arī D kategorijas iegūšana būs iespējama no 24

gadu vecuma. Ieviešot jaunās kategorijas, līdz tam izdotās vadītāja apliecības nevajadzēs mainīt un tās būs spēkā līdz to derīguma termiņa beigām.

Grozījumi Ceļu satiksmes likumā arī paredz, ka transportlīdzekļu vadīšanas tiesības Latvijā nevarēs izmantot, ja personai ārvalstīs tās tikušas atņemtas vai ir spēkā to izmantošanas aizliegums. Arī šobrīd Latvijā nedrīkst braukt ar ārvalstīs zaudētām tiesībām, taču līdz šim ES nebija efektīvas informācijas apmaiņas sistēmas, kur pārbaudīt apliecības spēkā esamību.

Kā jaunums paredzēts, ka ārvalstnieks Latvijā varēs vadīt transportlīdzekli, ja viņš būs saņēmis attiecīgas kategorijas transportlīdzekļu vadītāja tiesību iegūšanai Latvijā noteikto vecumu. Šāda norma ir aktuāla ārvalstniekiem, kas savā valstī ir ieguvuši vadītāja apliecību pirms Latvijā atļautā vecuma konkrētas kategorijas spēkrata vadīšanai.

Tiesību akta projektā iestrādāts arī deleģējums valdībai līdz 2011. gada 31. decembrim izstrādāt noteikumus par prasībām transportlīdzekļu vadītāju eksaminācijas inspektoriem.

Ceļu satiksmes likumā veikti arī citi grozījumi, un ar tiem var iepazīties valdības mājaslapā.

CSDD aicina autovadītājus izvēlēties braukšanas apstākļiem atbilstošas riepas

Lai gan ar 1. martu oficiāli atļauts sākt braukt ar vasaras riepām, autovadītājiem pirms lēmuma pieņemšanas vajadzētu izvērtēt laika apstākļus, kā arī savu un citu ceļu satiksmes dalībnieku drošību, aicina Ceļu satiksmes drošības direkcijas sabiedrisko attiecību daļas speciālisti.

Marts šogad sācies ar salu, sniegiem un apledējušiem ceļiem. No drošības aspekta raugo-

ties, šādos laika apstākļos ziemas riepas būtu obligātas.

Gaisa temperatūrai esot zemāka par +5 grādiem, vasaras riepas zaudē savu kvalitāti un bremzēšanas īpašības, tādēļ uz slidena ceļa transportlīdzeklis var kļūt nekontrolējams.

Aicinām autovadītājus apzināties, ka iespējamie zaudējumi šoferu bezatbildības dēļ var būt ārkārtīgi lieli!

VUGD BRĪDINA

Uzmanību! Ledus kļūst bīstams

Saule pamazāk kausē sniegu, arī ledus vairs nav tik izturīgs. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) aicina cilvēkus nebūt pārgalvīgiem un, dodoties pastaigās vai nodarbojoties ar zemledus makšķerēšanu, parūpēties par savu drošību.

Visvairāk nelaimes gadījumu uz ledus notiek tieši pavasarī, kad ledus ir daudz trauslāks nekā rudenī. Jātceras, ka ledus uz ūdens tilpnēm nav vienādi biezs. Bīstamākās ir vietas, kur ūdenskrātuvēs ietek siltāks rūpnieciski izmantots ūdens, upju grīvās un sašaurinājumos, kuģošanas ceļos, zem tiltiem, zvejnieku izcirsto āliņģu vietās. Ledus izturību mazina arī iesalušas niedres, krūmi vai citi priekšmeti.

Lai palīdzētu, ielūzušajam jātuvos rāpus vai guļus, netuvojoties līdz pašai ielūzuma vietai. Ielūzušajam apmēram no divu līdz piecu metru attāluma jāpamet aukla, sasieta apģērba gabali, garš koks vai kāds cits priekšmets. Ja glābēji ir vairāki, jāievēro, ka vienam no otra jāatrodas divu līdz trīs metru attālumā. Izvelkot cietušo uz ledus, tāpat rāpus jāvirzās prom no bīstamās vietas līdz krastam. Pats glābējs nedrīkst aizmirst par iespējamām briesmām ielūzt ledū.

Ja pamanāt, ka cilvēki ir aizgājuši pārāk tālu no krasta un var rasties problēmas atgriezties atpakaļ, kā arī, ja cilvēks ir ielūzis ledū, nekavējoties zvaniet glābšanas dienestam pa tālruni 112. Centieties pēc iespējas precīzāk norādīt negadījuma vietu un tuvākos piebraukšanas ceļus.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Preiļu iecirkņa statistika

Laikā no 25. februāra līdz 3. martam iecirkņa teritorijā reģistrēti 42 notikumi. Uzsākti 17 kriminālprocesi un sastādīti 139 administratīvie protokoli, tajā skaitā seši protokoli personām par atrašanos sabiedriskā vietā reibumā.

Ar akcīzes nodokli apliekamo preču tirdzniecības, glabāšanas un realizācijas noteikumu ievērošanas jomā veikti četri profilaktiskie reidi, kuru rezultātā sastādīti divi administratīvie protokoli un uzsāktas divas administratīvās lietas. Izņemti gandrīz 11 litri nelegāla alkohola un 2040 nelegālas cigaretes.

Nedēļas laikā reģistrēti divi ceļu satiksmes notikumi, vienā no tiem cietis viens cilvēks. Par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem sastādīti 124 protokoli, tajā skaitā pieci protokoli — gājējiem.

Pusaudzim no Aglonas draud bargs sods par ieroču zādzību

Naktī no 25. uz 26. februāri Aglonas novada Grāveru pagastā, uzlauzot plastikāta logu, no kādas privātmājas nozagta medību bise, municija (sešas 12. kalibra patronas), medību nazis un motorzāģis. Īpašniekam nodarītais materiālais zaudējums pārsniedz 400 latus.

Kā informē policijas pārvaldes priekšnieka palīga pienākumu izpildītāja Anastasija Laizāne, veicot izmeklēšanu, Preiļu iecirkņa policijas darbinieki sadarbibā ar kolēģiem no Krāslavas policijas iecirkņa uz aizdomu pamata par izdarīto sevišķi smago noziegumu aizturēja kādu Aglonas iedzīvotāju, sešpadsmitgadīgu pusaudzi.

Par zādzību uzsāks kriminālprocess pēc Krimināllikuma 175. panta 4. daļas — par šaujamieroču un municijas zādzību. Tagad jaunietim draud sods ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz 15 gadiem, konfiscējot mantu, un ar policijas kontroli uz laiku līdz trim gadiem. Zināms, ka aizturētais pusaudzis jau agrāk bija nonācis policijas redzeslokā un tiek pārbaudīts arī saistībā ar citām zādzībām, kas paveiktas Aglonas novada teritorijā.

Preiļu novadā kravas auto izraisīja avāriju

28. februārī Preiļu novadā uz autoceļa Upmala — Ančkini — Pieniņi — Kauša kāds 1968. gadā dzimis vīrietis, vadot kravas auto Volvo, iebrauca pretējā joslā un izraisīja sadursmi ar pretim braucošo vieglo automašīnu Toyota. Sadursmes rezultātā tika bojātas abas automašīnas, pie tam Toyota vadītājam, 1971. gadā dzimušam vīrietim bija nepieciešama medicīniskā palīdzība. Ar dažādām traumām viņš pats griezās slimnīcā.

Ietiecās pretim braucošā policijas automašīnā

2. martā no rīta Ludzas novada Briģu pagastā notika divu automašīnu sadursme — VW Passat sadūrās ar trafarētu policijas automašīnu Hyundai. Kā informē policijas pārvaldes priekšnieka palīga pienākumu izpildītāja Anastasija Laizāne, 1962. gadā dzimis vīrietis, negadījuma rezultātā gāja bojā, bet otrs autovadītājs, 1977. gadā dzimis policijas darbinieks, ar traumām tika nogādāts slimnīcā.

Kā noskaidrots, bojā gājušais vadītājs, veicot kādas automašīnas apdzīšanu, šķērsoja horizontālo brauktuves apzīmējumu (nepārtraukto līniju), iebrauca pretējā joslā, kur arī sadūrās ar policijas auto. Turpinās izmeklēšana, tiek aptaujāti negadījuma aculiecinieki.

Par netiklām darbībām ar nepilngadīgo aizturēts Rēzeknes iedzīvotājs

Kā informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīga pienākumu izpildītāja Anastasija Laizāne, 10. janvārī Rēzeknes policijas iecirknī tika uzsāks kriminālprocess pēc Krimināllikuma 162. panta 1. daļas — par netiklu darbību izdarīšanu ar nepilngadīgo pret viņa gribu.

Lieta ieguvusi jaunu pavērsieni. Veicot izmeklēšanu minētā kriminālprocesa ietvaros, 28. februārī policijas darbinieki uz aizdomu pamata

par izdarīto noziegumu Kriminālprocesa 264. panta kārtībā aizturēja 1969. gadā dzimušu vīrietī, kuram 1. martā tiesa piemēroja drošības līdzekli — apcietinājumu.

Turpinās izmeklēšana, kuras interesēs sīkākus komentārus policija pagaidām nesniedz.

Zilupē mājas pagalmā atrasts sniegā aprakts nogalināta vīrieša liķis

27. februārī Ludzas novada Zilupē kādas privātmājas pagalmā tika atrasts sniegā ierakts 1969. gadā dzimuša vīrieša liķis ar vardarbīgas nāves pazīmēm — cirstu brūci kaklā.

Policijas pārvalde informē, ka izmeklēšanas gaitā uz aizdomu pamata par izdarīto slepkavību tika aizturēts nogalināta vīrieša attāls radnieks, 1956. gadā dzimis vīrietis, kurš periodiski mēdza uzturēties minētajā mājā. Kā noskaidrots, aizturētais 24. februārī ar cirvi bija nogalinājis savu radnieku, kurš tajā brīdī gulējis gultā. Pēc tam viņš liķi izvilcis mājas pagalmā un ieracis sniegā. Tādu nežēlīgu rīcību viņš motivējis ar savstarpēju konfliktu.

Par notikušo uzsāks kriminālprocess pēc Krimināllikuma 116. panta — par citas personas tīšu prettiesisku nonāvēšanu (slepkavību). Par to draud sods ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz 15 gadiem un ar policijas kontroli uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās. Turpinās izmeklēšana.

Atklāta nelegāla degvielas uzpildes stacija, bārs un točka

✓ 24. februārī Kriminālpolīcijas biroja darbinieki, veicot pārbaudi kādā sādžā Rēzeknes novadā, atklāja nelikumīgi ierīkotu degvielas uzpildes staciju, informē reģiona pārvaldes priekšnieka palīga pienākumu izpildītāja Anastasija Laizāne. Izņemti 5830 litri dizeldegvielas, 1040 litri benzīna, sūknis, degvielas skaitītājs ar automobiļu uzpildīšanas pistoli.

Veicot tālāku apskati nelegālajā uzpildes stacijā, kuras saimnieks ir kāds 1968. gadā dzimis vīrietis, policijas darbinieki atrada un izņēma 21 580 cigaretes (1079 paciņas) ar Krievijas un Baltkrievijas akcīzes markām, 20 litrus degvīna bez akcīzes markām (degvīns fasēts 0,5, 0,7 litru un viena litra pudelēs), kā arī 18 litrus spirta. Tika atrasts arī maiss ar plastmasas pudelēm un korķiem, kas bija paredzēti alkohola fasēšanai. Visas preces bija bez to izcelsmi apliecināšiem dokumentiem.

✓ Nākamajā dienā, 25. februārī, Kriminālpolīcijas biroja darbinieki, realizējot operatīvos pasākumus, veica kāda dzīvokļa apskati Daugavpilī, kur atrada un izņēma vairāk nekā 100 000 dažādu marķu cigarešu bez Latvijas Republikas akcīzes marķējuma. Noskaidrots, ka dzīvokļa saimniece, kāda 1966. gadā dzimusi sieviete, jau vairākus gadus mājās bija glabājusi nelegālas preces un pārdevusi tās vietējā tirgū.

Uzsāks kriminālprocess pēc Krimināllikuma 221. panta 1. daļas — par alkoholisko dzērienu vai tabakas izstrādājumu nelikumīgu uzglabāšanu, pārvietošanu (pārvadāšanu) vai realizāciju, ja tā rezultātā radīts būtisks kaitējums. Par to soda ar arestu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu līdz 60 minimālajām mēnešalgām.

✓ Daugavpils iecirkņa policijas darbinieki pārtraukuši kādas jau vairākus gadus darbojošās nelegālas alkohola tirdzniecības vietas aktivitātes Daugavpilī, Kauņas ielā. Informāciju par šo točku pirms kāda laika policija saņēma pa Latgales policijas anonīmo uzticības tālruni. Tika veikti dažādi izmeklēšanas un profilaktiskie pasākumi, kā arī uzsāks kriminālprocess pēc Krimināllikuma 221.1 panta — par nelikumīgu alkoholisko dzērienu realizāciju.

Tika veikta sankcionēta kratīšana, kuras rezultātā izņemti 35,5 litri nezināmas izcelsmes alkohola. Noskaidrots, ka par *bārmēni* piestrādājis kāds 1978. gadā dzimis vīrietis. Apmeklētājiem bijusi iespēja nopirkt grādīgo dziru gan līdzī nēmšanai, gan arī iedzert uz vietas tik daudz, cik vien paši vēlējušies un spējuši turēt.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

